Vrijdag 15 September 1916. Tweede Jaarg. Nr 256 — Prijs : 6 Centiemen door geheel België

Het Vlaamsche Nieuws

Het best ingelicht en meest verspreid Nieuwsblad van België. - Verschijnt 7 maal per week

ABONNEMENTSPRIJZEN :
Per maand ..... 1.75 — Per 6 maanden ..... 10.—
Per 3 maanden ..... 5.— — Per jaar ..... 18.—

AFGEVAARDIGDEN VAN DEN OPSTELRAAD :
Dr Aug. BORMS, Alb. VAN DEN BRANDE.
Met vaste medewerking van Dr A. JACOB
BUREELEN : ROODESTRAAT, 44, ANTWERPEN. Tel. 1900

AANKONDIGINGEN :
Tweede bladz., per regel... 2.50 — Vierde bladz., per regel... 0.50
Derde bladz., id. 1.— — Doodsbericht ..... 5.—
Voor alle annoncen, wende men zich ROODESTRAAT, 44

DE OORLOG

Poststukken in beslag genomen

Kopenhagen, 13 September. — Het hoofdbestuur der Deensche posterijen deelt mede dat van de Deensche paketboot op Amerika « Oskar II », van Kopenhagen naar New-York onderweg, na doorzoeking in Kirkwall de geheele brief- en paketpost in beslag is genomen.

Censuur en handel

New-York, 9 September. — De bladen vestigen de aandacht op een bericht uit Washington, over een mededeeling, die Lloyd George in het Parlement over de censuur heeft gedaan : « Elke inlichting, die de censuur verkrijgt over zaken van openbaar belang, wordt aan de overige regeeringsafdeelingen meegedeeld, opdat deze er het gebruik van kunnen maken, dat hun wenschelijk voorkomt. De regeering is volkomen in haar recht, wanneer zij elke inlichting, welke haar onder de gegeven omstandigheden bereikt, voor alle openbare en nationale doeleinden bezigt. »

Deze onlangs in het Lagerhuis afgelegde verklaring is blijkbaar uit de kabeltelegrammen, die voor de Vereenigde Staten bestemd waren, door den censor geschrapt. In deze erkenning wordt hier een uitbreiding gezien van de Engelsche postcensuur over het oorspronkelijke doel, de vernietiging van allen Duitschen handel, heen tot op het terrein waar Engeland den strijd voor zijn handelsheerschappij voorbereidt. Lloyd George's verklaring is in strijd met een vroegere verklaring van Lord Cecil, n.l. dat een aan handelsbrieven ontleende inlichting uitsluitend wordt gebezigd tot het onderdrukken van den uitvoer van vijandelijke goederen. Naar verluidt, zal het departement van buitenlandsche zaken ernstige aandacht schenken aan de verklaring, door Lloyd George namens het Engelsche ministerie van oorlog afgelegd, en zal het krachtiger dan ooit protest aanteekenen tegen de belemmering van het onzijdige postverkeer over zee.

Aanvallen uit de lucht

Weenen, 13 September. — Officieel : Vannacht heeft een smaldeel onzer zeevliegtuigen de stationsgebouwen en militaire inrichtingen van Gervignano met tal van bommen bestookt. Twee groote branden en een hevige ontploffing zijn waargenomen en het stationsgebouw is meermalen vol getroffen. Een ander luchtsmaldeel heeft denzelfden nacht een aanval op de oorlogshaven van Venetië gedaan. Volle streffers van de zwaarste bommen zijn in het arsenaal, in de haveninrichtingen, in de gasfabriek, in het fort Alberone en op de werf van Chiozzia waargenomen. Het smaldeel is, ondanks hevige beschieting, onbeschadigd teruggekeerd.

Het 4e Grieksch legerkorps smeekt Duitsche bescherming af.

Berlijn, 13 September. — Officieel : Nadat de Duitsch-Bulgaarsche troepen zich door den aanval van Sarrail hadden gedwongen gezien als tegenaanval in Grieksch-Macedonië op te rukken, stond achter dien tot aan de Stroema vooruitgedrongen Bulgaarschen linkervleugel, het 4e Grieksche legerkorps gewapenderhand in de drie steden Seres, Drama en Kawalla.

De maatregelen der Entente waren er op bedoeld deze Grieksche troepen op hare zijde te krijgen of hun hetzelfde lot te bereiden als de in Saloniki vergeweldigde deelen van de 11e Grieksche divisie. De vrije verbinding met Athene was onderbroken, het verkeer met de overheden in het vaderland stond onder toezicht van de Entente en werd naar goedduncken geweigerd. De bevelvoerende generaal van het 4e Griekschc legerkorps in Kawalla, naar het verlangen van zijn opperbevelhebber en de wettelijke regeering trouw blijvend aan de neutraliteit, heeft zich, gezien den onhoudbaren toestand van de hem toevertrouwde, en door honger en ziekte bedreigde troepen, gedwongen gezien, zelfstandig op te treden en op 12 dezer, de Duitsche opperste legerleiding gesmeekt, zijne dappere koninga- en regeeringstroepen voor den druk der Entente in bescherming te willen nemen en hun onderkomen en verpleging toe te staan. Aan dit verzoek zal voldaan worden.

Om elke schending der neutraliteit te voorkomen, is met den bevelvoerenden generaal overeengekomen, de Grieksche troepen volledig bewapend en uitgerust als neutralen naar Duitschland in onderkomens over te brengen.

Zij zullen hier gastvrijheid genieten tot hun vaderland van de indringers der Entente zal verlost zijn.

Uit Hongarije

Berlijn, 13 Septemebr. — Met betrekking tot de vergadering van den Hongaarschen Rijksdag op gisteren seint Leo Ledered, de bijzondere correspondent van het « Berl. Tageblatt », uit Boedapest : De debatten over de buitenlandsche politiek van Oostenrijk-Hongarije die gepasseerden Dinsdag aangevangen waren met een uiteenzetting over de kwestie van Roemenië, zullen op 13 dezer binnen de grenzen van een debat over het voorstel van graaf Julius Andrassy tot bijeenrooping der delegaties worden hervat. Doch ook thans na den terugkeer van graaf Tisza uit Weenen is het niet mogelijk een bepaald antwoord te geven op de vraag, welk resultaat dit debat feitelijk zal hebben. De oppositie van de graven Andrassy, Apponyi, Zichy en Karolyi valt tegelijkertijd de legeraanvoering, baron Burian, den minister van buitenlandsche zaken, en graaf Tisza aan.

Voorloopig spreken vele feiten er voor dat ook na de groote debatten over de buitenlandsche politiek die verwacht worden alles zal blijven zooals het vroeger was. In de eerste plaats koestert de regeering eenige hoop, dat deze debatten binnen de grenzen zullen blijven, die het haar mogelijk zullen maken om van een verdaging van den Rijksdag af te zien. Inderdaad is ook de verbittering van de eerste dagen tegen Tisza nu de bewoners van Boekarest reeds de Bulgaarsche kanonnen hebben hooren donderen, zeer belangrijk minder geworden.

In den loop der debatten, die heden zullen aanvangen, zijn natuurlijk alle mogelijke onvoorziene complicaties te verwachten. De afloop daarvan zal evenzeer afhangen van de parlementaire bekwaamheid van graaf Tisza als van de militaire gebeurtenissen.

Bedenkelijk zou de positie voor Tisza pas worden, indien de enkele stemmingen in zijn eigen partij, die door de laatste gebeurtenissen verwekt werden, zich door uiterlijke voorvallen of door het verloop der onderhandelingen in het Huis van Afgevaardigden lieten bewegen om zich aaneen te sluiten.

Voorloopig spreken echter bijna alle voorteekenen er voor, dat Tisza ook uit dezen strijd zegevierend zal te voorschijn treden.

Sluiting der Engelsche havens

Amsterdam, 13 September. — Tegen middernacht ontving de havenkapitein van Rotterdam een telegram met de mededeeling, dat van af den vorigen nacht te 12 uur alle Engelsche havens voor de onzijdige scheepvaart gesloten zijn. Hij heeft dientengevolge nog zooveel schepen als mogelijk was ingelicht. Het stoomschip « Batavier VI » kon nog teruggehouden worden. De havenkapitein heeft hedenmorgen beproefd bevestiging van dit bericht te ontvangen. De Engelsche generaal-konsul wist nog van niets af, maar zette zich met het gezantschap in verbinding, dat hem het feit bevestigde. Ook de marine-staf ontving de mededeeling van dien maatregel, waarvan de bedoeling nog onbekend is, die echter van voorbijgaanden aard zou kunnen zijn, omdat Engeland veel te veel belang heeft bij het in stand houden van het verkeer.

Desaangaande schrijft de « N. R. C. » (13 September, avondblad) :

« Vandaag is de Vlissingsche boot niet naar Engeland vertrokken, omdat haar aankomst daar « niet mogelijk was ». Neutrale schepen mogen voorloopig niet in Engelsche havens binnenkomen. De gewone perstelegrammen uit Engeland lieten vanochtend ook op zich wachten. Dergelijke stagnaties zijn in dezen oorlog meer voorgekomen en dan in verband gebracht met het overbrengen van Engelsche troepen over het Kanaal. Men wil vermoedelijk daarmee verhinderen, dat berichten over die bewegingen het vasteland bereiken, maar vestigt er juist daardoor bijzondere aandacht op. »

(Zie vervolg tweede bladzijde).

Onze Groote Geïllustreerde Letterkundige Prijskamp

Zeeuwsche Dichters

Uit de 17e eeuw

Wij zouden nog verscheidene schrijvers uit het einde der 16de en begin der 17de eeuw willen aanhalen en een brok geven uit hun werk, doch het zou ons te ver gaan leiden.

Laten wij daarom eenige namen tot een ruiker samenbinden.

De Zeeuw Jacob Cats stond niet alleen. De geschiedenis van de letterkunde kan ook nog op andere Zeeuwen wijzen.

Zoo Pieter DE HOND (1570-1621), die zich, naar de hebbelijk van den tijd, Petrus HONDIUS herdoopte! Hij is Vlissinger van geboorte, doch brengt zijn leven door in het stadje Ter Neuzen. Hondius is zeer wijdloopig en zijn *Moffenschans* telt niet minder dan 20.000 verzen!

Simon VAN BEAUMONT (1574-1654), hoewel uit een oud Dortsch geslacht geboren, naar den naam te oordeelen uit Frankrijk herkomstig, wordt bij de Zeeuwsche School gerekend. Onder zijn sonnetten, alle minnedichten in den trant der hoofsche lyriek, zijn er zeer verdienstelijke, die bewaard moeten blijven.

Jonker Filibert VAN BORSELEN (1575-1627), burgemeester van Tolen, had voor kenspreuk :

Bist sober, simpel, blij van leven,
En hartelijk van gemoed.

Zijn gedicht *Het Strand* bezingt, op waarlijk merkwaardige wijze, « de schelpen, de kinkhoornen en andere wonderlijke zeeschelpen ».

In een ander werk, *De Binckhorst*, wordt er een losheid en een gang geprezen, die zelden in alexandrijnen uit den aanvang der 17de eeuw worden aangetroffen.

In 1623 verschijnt een dichtbundel, uit sameuwerking, onder den titel *De Zeeuwsche Nachtegalen*.

Vroeger, zegt de voorrede, verstond men onder een Zeeuwsch nachtegaal een kikvorsch, maar nu worden er « ware nachtegalen » gevonden.

Onder de samenstelling van dezen bundel, vinden wij, behalve *Anna Roemers* en de hoogervermelden nog : Apollonus SCHOTTE, raadsheer bij den Hoogen Raad ; zijn broeder, Jacob SCHOTTE, burgemeester van Middelburg ; Adriaan VALERIUS, schepen van Veere ; LUYT, Jan DE BRUNE, VAN DE VENNE, Adriaan HOFFERUS, en waarlijk allen geven zeer verdienstelijke bijdragen.

Bij Jan of Joan DE BRUNE (1587-1658), geboren te Middelburg, waar hij zich vestigde als advokaat, vinden we vooral zuiverheid van taal en een scherp vernuft. Wij zullen enkele strophen van hem uitkiezen omdat zij, in dezen tijd, een bijzonderen klank voor ons hebben. 't Is op de praatjannen.

Ieders middel en vermogen,
Ieders rijzen, ieders val ;
Hoe dat ieder is bedrogen,
Hoe lang dat hij 't herden zal ;

Dit, en wat er meer kan wezen,
Van eenieders doen of stand,
Is in 't lang en breed te lezen,
Op de vingers van zijn hand.

Wat Bretanje heeft bewogen,
Dit te laten, dat te doen ;
Wat wij nog verwachten mogen,
Wat verhopen, wat vermoên?

Daarna gaat hij breed uitweiden
Op het Engelsch-Duitsch verdrag ;
Waarnaar ons gezanten beiden,
En wat daar nog schorten mag.

Samsons vossen zag men branden
Al het koren steert aan steert ;
Maar dees tonge, zonder banden,
Ieders goeden naam verteert.

Joan DE BRUNE.

België en de Economische Konferentie

Wij hebben onzen lezers medegedeeld dat de Belgische regeering haar volle goedkeuring heeft gehecht aan de besluitselen die door de vertegenwoordigers der geallieerden op de Ekonomische Konferentie te Parijs werden getroffen. Een paar in dit blad verschenen artikels hebben aangetoond waarom dit besluit voor de stoffelijke welvaart van ons land verre van geruststellend is. Ieder Belg moet sceptisch tegenover die verklaring staan welke een onvoorwaardelijk positie nemen tegen Duitschland ook na den oorlog beteekent, vooral omdat die verklaring niet wordt toegelicht, omdat wij niet weten welke vergoedingen ons in ruil van die toetreding **beloofd** werden. Want, en dit meenen wij bewezen te hebben, ons te onderwerpen aan de besluitselen van die konferentie, zonder ernstige tegemoetkomingen van de zijde der bondgenooten, beteekent het verval van den Belgischen handel en van de Belgische nijverheid.

Welke zijn die tegemoetkomingen? Daarover vernemen wij totdusver niets.

Dat de zaak onze naar het buitenland uitgeweken landgenooten ernstig bezighoudt, hebben wij destijds door het overnemen van een artikel uit de « Indépendance Belge », die te Londen verschijnt, bewezen. Thans vernemen wij ook een Engelsche stem over die zaak welke voor ons een levenskwestie is. Het voor ekonomische aangelegenheden gunstig gekende blad, de « Manchester Guardian », bevat in zijn nummer van 17 Augustus l.l. een brief van zijn Londenschen korrespondent, waaraan wij het volgende ontleenen (het stuk draagt als titel : « Belgium and de Paris Resolutions ») :

« In al het gepraat over den ekonomischen « oorlog na den oorlog » vergeet men één feit : het bestaan van België. Belgen kunnen dat natuurlijk niet vergeten, en de betwistingen onder de intellektueele vluchtelingen hier zouden, indien zij werden afgeluisterd, vele geestdriftige partijgangers van het plan tot het opwerpen van een hoogen tarievendam met verrassing slaan. België is niet alleen een groote nijverheids- en handelsnatie, groot buiten alle verhoudingen ten opzichte van zijn bevolking, **het is tevens de groote heirbaan van den handel naar en van Duitschland. Een « ijzeren muur » langsheen zijn Oostergrens zou een groot deel der Belgische nijverheid ten ondergang leiden en Antwerpen ernstige schade toebrengen.**

Hetgeen de Belgen met vrees voorzien is de verplaatsing van het Duitsch handelsverkeer naar Amsterdam, en hun gedachten zijn gewijd aan het weren van dit gevaar, dat, mag men zeggen, zich sedert geslachten aan hun geest opdringt. Velen hopen dat België, dat ongetwijfeld (!) uit den oorlog zal opstaan zonder belast te zijn door een zware oorlogsschuld, een vergoeding zal vinden voor het verlies van den Duitschen handel door er naar te streven het grootste aandeel te verwerven in het heropbouwen van het verwoeste Noord-Frankrijk, en waarschijnlijk eveneens door een groot aandeel te veroveren in den Britschen en Franschen uitvoer van fabrikaten. Anderen dringen er op aan dat in het vredesverdrag een bepaling moet opgenomen worden waardoor Duitschland verplicht wordt een zekere tonnemaat of een zeker ten honderd van zijn uitvoer over Antwerpen te zenden.

Een andere partij staat er op dat België toelating verkrijge om de streek van Aken en Westfalen tot aan den Rijn voor een aantal jaren te bezetten, ten einde Antwerpen de overgangsperiode te helpen doormaken na den oorlog, en een verkeersstrooming te behouden, die, naar ze berekenen, zou blijven voortduren wanneer de bezetting ophoudt en de oorlogswrok en oorlogspassies verstorven zijn. Anderen weer zoeken vergoedingen in de annexatie van Luxemburg en de Waalsche distrikten over de Duitsche grens van Luik uit.

Maar allen zonder uitzondering zijn het er over eens dat er een vergoeding in den eenen of anderen vorm moet worden gegeven, indien het wapengekletter zal gevolgd worden door een handelsblokkade. Het kan moeilijk ontkend worden dat België, ten bate van wien wij (Engelschen) eerst en vooral het zwaard hebben getrokken, zijn stem moet gehoord weten in die zaak, **maar hoe de Belgische rechtmatige aanspraken met de uitgesproken politiek der geallieerden in overeenstemming te brengen, is, naar men duidelijk zal begrijpen, een moeilijk op te lossen probleem. »**

Het is ons onbekend of en hoe de Belgische regeering die moeilijkheid (obvious difficulty, zegt de « Manchester Guardian ») uit den weg heeft geruimd. In ieder geval geen van de oplossingen die door deskundigen werden vooruitgezet om België herop te bouwen aan de hand van de ekonomische entente-plannen, is totnogtoe afdoende en doelmatig gebleken.

De door ons geciteerde studie van Waentig ziet alleen een oplossing door Frankrijk mogelijk, indien wij ons politisch nauwer bij Frankrijk aansluiten, d.i. onze onafhankelijkheid en een groot deel onzer soevereiniteit in de toekomst prijsgeven. Het is overbodig daar rekening mee te houden.

Wat nu de « Manchester Guardian » weergeeft als zijnde de vertolking der denkbeelden die in Belgische middens in het buitenland heerschen, loopt hoofdzakelijk evenwijdig met de annexatiedenkbeelden der Franskiljons, denkbeelden die niet passen aan Belgen welke opkomen voor de rechten der kleine nationaliteiten.

Het is echter een verheugend feit dat onze landgenooten meer en meer belang gaan stellen in de brandende vraagpunten waarvoor België onmiddellijk na den oorlog zal geplaatst zijn. Uit de hooger opgenomen citaten blijkt tevens dat er reeds zijn die de toestanden zonder vooringenomenheid en met een koel hoofd onderzoeken en beoordeelen, om te beletten dat een al te groote sympathie voor geïnteresseerde bondgenootschappelijke plannen **na den oorlog**, ons land op wegen van bestendigen ekonomischen strijd zou drijven, waar het toch alleen aan zoo veelzijdig mogelijke en onbeperkte ekonomische betrekkingen zijn voorspoed en heropbloei kan te danken hebben.

V.

DAGELIJKSCH NIEUWS

IN DE GELAGZAAL. — Een lezer schrijft ons :

« Gisteren bij de heerlijke voordracht van Pol de Mont heb ik in de gelagzaal der Vlaamsche Opera, boven de tooglade naast volgende dranken : *Albert's Refresher ; Elisabeth's Reviver ; Bock Yser (bière réconfortante belge) ; Kitchener's May Trink*, ook een aankondiging gelezen, die, ware ik Hollander, daar niet lang zou blijven hangen : *Wilhelmina's Neutrale Kwast!* »

Zou het den baas van de Gelagzaal, die al blijft de Opera gesloten toch veel drankjes schijnt te verkoopen, niet mogelijk zijn dit te doen zonder onze Noorderburen en hunne hoogvereerde koningin te beleedigen?

Zal ondank dan toch altijd 's werelds loon blijven?

EEN VEREERENDE ONDERSCHEIDING. — Onder dien titel lezen wij in het katholiek en volksgezind weekblad *De Zondagklok* van Merchtem (Brabant) in het nummer van 10en September l.l. :

« Wij vernemen met genoegen dat » onze dorpsgenoot de Eerw. Heer Vaast » Bamps op 14 Juli 1914 door zijne Eminentie den Kardinaal Aartsbisschop » van Birmingham (Engeland), benoemd werd tot professor in de Heilige Schrift aan het Groot Seminarie » te Birmingham. Door de oorlogsgebeurtenissen verrast en tijdelijk verhinderd zijn eervolle plaats aldaar te » gaan bekleeden, zal professor Vaast » Bamps onmiddellijk na den vrede zijn » post aldaar gaan waarnemen.

» Zooals men weet werd Eerw. Heer » Vaast Bamps, die een flamingant is » ut één stuk en een man met de daad, » te Teralphene verplaatst *om wille van* » *zijn werk van Vlaamsche volksopbeu*» *ring « Het Vlaamsch Verbond der* » *Denderstreek »* en enkele weken na» dien, getroffen te Oude-God onder » voorwendsel van « niet onderdanig» heid » in de Vlaamsche (een gansch » vrije) kwestie.

» Wij wenschen den Eerw. Heer Vaast » Bamps goed heil in zijne nieuwe loop» baan. »

Dit is dus de bevestiging van het nieuws dat wij « minder volledig » reeds vroeger aan onze lezers mededeelden.

Wij ook bieden den geleerden en overtuigden Vlaamschen priester onze innigste gelukwenschen, alhoewel wij tevens de vaste hoop uitdrukken dat de hatelijke vervolging tegen Vlaamschgezinden, welke ons land van zijn beste zonen beroofd, voor goed een einde zal nemen. Of is het met de leer van Christus overeen te brengen, dat men onze priesters verplicht hunne taal en hun ras te verloochenen?

NEGERTAAL! GOED!... MAAR VLAAMSCH! JAMAIS! — Den 27n Januari 1916 — dit weet de « XXe Siècle » ons te melden — heeft majoor Rouling een vaandel overhandigd aan de zwarte soldaten van Belgisch Kongo.

En de « XXe Siècle » geeft de vertaling (la traduction littérale nog wel) van zijn redevoering!

Ja, waarde lezer, de vertaling! Want majoor Rouling sprak tot zijn zwarte soldaten... en langue Swahili.

De Swahili's zijn er dus nog beter aan toe dan de Vlamingen!

DE BELGISCHE GELEERDEN IN DE VEREENIGDE STATEN. — De heer Maurits De Wulf, van de Universiteit van Leuven, heeft een uitnoodiging aangenomen van de Amerikaansche Harvard-Universiteit, om daar gedurende een semester voorlezingen te houden. De heer De Wulf zal er een kursus geven ovr de geschiedenis der wijsbegeerte in de XIIIe eeuw. Bovendien deed men hem de eer hem uit te noodigen tot het houden van eene reeks voordrachten in het groote « Lowell Institute » van Boston over het volgend onderwerp : « Het kloosterleven in het tusschen-tijdvak der middeleeuwen ».

EEN BELGISCH HUWELIJK IN DEN HAVER. — Woensdag morgen werd in de kerk van Sainte-Adresse het huwelijk ingezegend van den heer A. de Ramaix, zoon van den senator van Antwerpen, gehecht aan het Departement van Buitenlandsche Zaken met Mej. van Weede, dochter van den gezant der Nederlanden bij koning Albert.

DE ONTWIKKELING VAN DE RUSSISCHE POLITIEK. — Het blad «Kolokol» (de Klok), orgaan der rechterzijde, doet na aanmelding der aanvullende verkiezingen in den Rijksraad opmerken, dat er zich in de behoudende kringen van den adel een nieuwe richting merkbaar maakt. Het blad bepaalt deze laatste als volgt :

« Te midden van den traditioneelgezinden adel, vurig patriotiek en bezorgd voor de toekomst onzer partij, ontwikkelen zich nationaal-liberale neigingen die immer krachtiger worden. Er zijn gegronde redenen om te vermoeden, dat de verkiezingen onder deze tint zullen plaats hebben. De aanhangers van het systeem der uiterste rechterzijde, hetwelk een systeem van bureaucratisch absolutismus is, zijn tot een zeker echec gedoemd. »

Dit zou belangwekkende veranderingen kunnen brengen in de houding der Doema — en in die van het bureel.

DOOD VAN BARON DE ROYER DE DOUR. — Wij vernemen dat de voorzitter van het Belgische Roode-Kruis in Nederland, baron de Royer de Dour de Fraula, Donderdagavond in den Haag overleden is.

HOE BOSSUET EEN BISSCHOP DEED INZOUTEN. — Jean Bernard, in zijn « Vie à Paris », uit de « Indépendance Belge », vertelt volgende fantastische historie op Bossuet, bisschop van Meaux, de beroemde prediker aan het Hof van Lodewijk XIV :

« De beroemde bisschop van Meaux, versmaadde niet zich in de aardsche goederen te verrijken, en zij, wien de ernstige tijdsomstandigheden nog eenigen ledigen tijd laten, zullen met belangstelling eenigen zelfs met verwondering, een brochure lezen, welke kortgeleden door Ernest Jovy uitgegeven is onder den titel : « Nog een paar woorden omtrent Bossuet, prior van Gassicourt-les-Mantes. »

Men zou bijkans weigeren geloof te slaan aan deze onwaarschijnlijke geschiedenis, als de heer Ernest Jovy haar niet met bewijzen en dokumenten staafde. Het geldt de prebende van de priorij van Gassicourt waarvan het inkomen 8000 « livres » bedroeg. Het bisdom Meaux bracht 22.000 « livres » op en de verschillende inkomsten van Bossuet samen beliepen 150.000 frank in ons geld. Op dat tijdstip was het leven goedkoop en de heer van Meaux stond er dus goed voor.

Om terug te komen op de priorij van Gassivourt, genoot het inkomen daarvan, de eerwaarde Pierre Bédacier, later bisschop van Auguste.

Deze, vriend en bewonderaar van Bossuet, verlangde, op zijn sterfbed, dat de priorij van Gassicourt aan den bisschop van Meaux zou komen. Doch de stervende kon geen direkten afstand doen van de prebende « de afstand viel onder nietigverklaring, indien de afstanddoener zijn akte niet gedurende een vastgestelden tijd overleefde. »

Opdat de prebende op regelmatige wijze op Bossuet kon overgaan, was het noodig dat de eerwaarde Bédacier bleef leven. Wat deed Bossuet? Na het overlijdn van Bédacier, maakte men zijn dood niet openbaar, men deed alsof men geloofde, dat hij in leven was « hij werd gezouten en gebalsemd » en men bracht hem bouillion en vleeschgelei. Toen men deze vreemde komedie vernam, daagden zij, die naar de erfenis der prebende streefden, Bossuet voor den Grooten Raad aan.

Dat alles zette Bossuet in een vrij slecht postuur ; het proces duurde acht jaar ; maar de aanklager Pierre de Laurence trok zijn klacht in tegen toekenning van een ander inkomen. Het is jammer, dat over dit zonderling proces niet gepleit en geoordeeld is. Men kan zich niets akeligers voorstellen, dan de bisschop van Maux bezig een anderen bisschop te laten trekken in den pekel.

Een merkwaardige Kentering

De leiders der Waalsche beweging, die gisteren nog onze ergste tegenstanders waren, schrijven thans, **September 1916,** onder hunne eigen handteekening, wat wij vóór méér dan één jaar geschreven hebben. Wij betoogden toen dat het oude België moest ophouden van bestaan omdat het voor Vlaanderen eene voortdurende onrechtvaardigheid bleek te zijn; dat bewezen we op het historisch gegevene en verre van te laten denken dat wij eene nieuwigheid vroegen en invoeren wilden, toonden wij aan hoe het federalisme lag in de Vlaamsche traditie, die van af haar ontstaan er naar gestreefd heeft Vlaanderen van Wallonië te scheiden, omdat zonder die scheiding het Vlaamsche Recht in België nooit zou erkend worden. Het feit dat het streven naar federalisme in de Vlaamsche traditie ligt, achten wij van het allerhoogste belang, daarom juist, wijl wij opkomend voor Vlaanderens Recht en er voor strijdend, niets anders doen dan de traditie voortzetten. Van Willems, over Snellaert, Conscience, De Laet en andere loopt naar ons toe de lijn der traditie ongeschonden door.

Wallonië en Vlaanderen vragen thans een federatief België.

Maar als nu Vlamingen en Wallonen, elk van hunne zijde, de scheiding vragen, dan erkent het volk, in België wonend, de Vlamingen en Wallonen, die, omdat ze nationalistisch voelend ook wijzen mogen op ware vaderlandsliefde, dat het oude België, dat van vóór den oorlog, unitaristisch en unificeerend, uitgedaan heeft en moet vervangen worden door een ander, gebouwd op meer rechtvaardigen grond, waar het recht van elke nationaliteit ten volle erkend wordt. Tevens wordt daardoor erkent door Vlaamsche en Waalsche nationalisten dat de strijd door de aktivisten aangegaan rechtvaardig is en tevens op zijn tijd komt. De verdedigers van het Belgisch-Fransche, unificeerende vaderland zouden, in elk ander geval, zich wel gewacht hebben de pen op te nemen ten voordeele van de scheiding en het federalisme.

Onze lezers zullen zich nog wel het beruchte gezegde van den Waal Raymond Colleye herinneren: *La Belgique de demain sera latine ou ne sera pas.* (Het België van morgen zal latijnsch zijn of niet zijn.) Diezelfde voorvechter van het België van voorheen met zijn doemwaardige verfranschingswoede, schrijft heden (September 1916) in *L'Opinion Wallonne* nr. 9 deze alleszins veel beteekenende woorden:

Nous redemandons les anciennes frontières de la Belgique sur la base du système fédératif, m'écrit Leo Meert, un des leaders de la cause flamande.

C'est en peu de mots le programme de ce journal («O. W.»). La Wallonie n'atteindra la plénitude de son génie, la Flandre ne verra s'accentuer sa renaissance que le jour où le Royaume de Belgique décidera à imiter les Etats fédératifs, — Suisse, Empire britannique, Amérique, — qui nous offrent l'exemple de leur tranquilité et de leur force, exempts d'irritantes querelles de langues et de races, qui furent, hier, notre faiblesse.

(Wij vragen de oude grenzen weer van België op federatieven grondslag, schrijft mij Leo Meert, een der leiders der Vlaamsche zaak.

Dat is in weinige woorden het programma van dit land. Wallonië zal maar de volheid van zijn genie bereiken. Vlaanderen zal slechts zijn hergeboorte zien ontplooien ten dage dat het Koninkrijk België er toe besluiten zal de federatieve staten — Zwitserland, 't Britsche keizerrijk, Amerika, — na te doen, die ons het voorbeeld van hunne rust en hunne macht geven, vrij van ophitsende taal en rastwisten, die gister onze zwakheid waren.)

GEO.

DE OORLOG

Officieele Legerberichten

VAN DUITSCHE ZIJDE

Westelijk gevechtsterrein

Berlijn, Donderdag 14 September. — Officieel:

Front gen. veldm. Kr. Rup. v. Beieren:

In den slag aan de Somme wederzijdsche artilleriestrijd van de grootste hevigheid. Herhaalde sterke vijandelijke aanvallen tusschen Ginchy en de Somme en op meerdere andere plaatsen ten Z. van den stroom zijn bloedig teruggeslagen. Bij tegenaanvallen werd gedeeltelijk terrein heroverd. Gevangenen en buit werden aangebracht.

Front van den Kroonprins:

Rechts van de Maas ontsponnen zich onder tijdelijk zeer levendige artilleriebedrijvigheid in den sektor Thiaumont-Chapitre-bosch infanteriegevechten ten W. van de Souville-kloof.

Russisch gevechtsterrein

Berlijn, Donderdag 14 September. — Officieel:

Front gen. veldm. Prins Leopold v. Beieren:

De toestand bleef onveranderd.

Front gen. d. kavallerie Aartsh. Karel:

In de Karpathen is een Russische poging tot stormloop op den Capoel mislukt. Ten W. van den Capoel wordt nog gevochten.

Balkanfront

Berlijn, Donderdag 14 September. — Officieel:

Legergroep gen. veldm. v. Mackensen:

In de Dobroedscha rukten de Duitsche-Bulgaarsche en Turksche troepen onder suksesvolle gevechten verder op.

Macedonisch front: Verhoogde gevechtsbedrijvigheid aan weerszijden van het Ostrowo-meer. Aan het Maglena-front en ten O. van de Wardar, ten N. van de Oeganska-Plaunia, evenals aan de Kukuruz-Kofli werden herhaalde sterke vijandelijke aanvallen afgeslagen. Kavalla is door de Bulgaarsche troepen bezet.

VAN OOSTENRIJKSCH-HONGAARSCHE ZIJDE

Russisch gevechtsterrein

Weenen, Woensdag 13 September. — Officieel:

Front aartshertog Karel: De door de Russen tegen ons Karpathenfront tusschen Smotrec (ten Zuidwesten van Zabie) en de Gouden Bystrica met zeer sterke strijdkrachten ondernomen aanval, is door den dapperen tegenstand onzer troepen met buitengewoon zware verliezen voor den vijand mislukt.

In Oost-Galicië is niets van belang gebeurd.

Front Leopold van Beieren: Afgezien van matig geschut- en mijnwerpervuur, niets van belang.

Balkanfront

Weenen, Woensdag 13 September. — Officieel:

Aan de Vogusa bij tijden levendig geschermutsel.

Roemeensch gevechtsterrein

Weenen, Woensdag 13 September. — Officieel:

De toestand is onveranderd.

Italiaansch gevechtsterrein

Weenen, Woensdag 13 September. — Officieel:

Aan het Isonzo-front houdt het vijandelijke geschutvuur aan.

Tusschen Etsch- en Astachdal is het betrekkelijk rustig geworden.

VAN TURKSCHE ZIJDE

Turksche fronten

Konstantinopel, Dinsdag 12 September. — Officieel:

In Mesopotamië hebben wij gisteren op het front bij Fellahië met goed gevolg bommen geworpen op het vijandelijk kamp en er branden gesticht.

Kaukasisch front: Op den rechter-vleugel hebben wij een vijandelijken aanval afgeslagen.

In het vak van Ognot hebben wij eergisteren en den daaraan voorafgaanden nacht twee vijandelijke aanvallen, die met geschutvuur waren voorbereid, door tegenaanvallen gefnuikt. Vijandelijke troepen, die op verscheidene punten onze stellingen trachtten te naderen, zijn door ons geschutvuur verstrooid en hebben buitengewoon zware verliezen geleden.

Onder den buit, die wij den gen dezer den vijand in het vak van Kighi hebben afgenomen, is een groote hoeveelheid munitie en werktuigen. Het aantal gevangen genomen officieren en soldaten is nog niet vastgesteld, doch stijgt nog steeds.

Op den linkervleugel zijn schermutselingen te onzen gunste uitgevallen. Wij hebben gevangenen genomen en wapens en uitrustingstukken buitgemaakt.

Op de andere fronten geen verandering.

Konstantinopel, Dinsdag 12 September. — Officieel:

Blijkens nadere berichten, hebben de Turksche troepen op het Galicische front den 7den September door tegenaanvallen met de bajonet aanvallen van sterke Russische strijdkrachten afgeslagen. De verliezen van den vijand werden op 8000 man geschat. In de gevechten van man tegen man hebben onze troepen 3 officieren en meer dan 400 man gevangen genomen en 1 machinegeweer vermeesterd.

Konstantinopel, Woensdag 13 September. — Officieel:

Kaukasus-front: Op den rechter vleugel ging, na krachtige artillerievoorbereiding in den sektor van Oghucut, de vijand tot den aanval over en naderde tot op 300 meter onze stellingen. Doch door den hardnekkigen tegenstand onzer dappere troepen werd hij op alle stellingen teruggeworpen en leed onder het werkzaam vuur onzer artillerie en machinegeweren zware verliezen. Zoo ook een andere aanval, die de vijand in den Wester sektor van Oghucut ondernam. Hij werd tevens met zeer zware verliezen na een bajonetaanval teruggeworpen. Op den linker vleugel dreven onze verkenningsafdeelingen die van den vijand terug en maakten een aantal geweren en bommen buit. Daar beproefde de vijand onder dekking van artillerie- en machinegeweervuur met een deel zijner strijdkrachten een aanval, doch werd met verliezen teruggedreven.

Geen gewichtige gebeurtenis op de andere fronten.

VAN BULGAARSCHE ZIJDE

Balkanfront

Sofia, Woensdag 13 September. — Officieel:

Aan het front in Macedonië heeft den 10den ten Zuiden van het Ostrowmeer een infanteriegevecht plaats gevonden tegen het daags te voren verslagen regiment zoeaven.

In de buurt van Moglenica en het Wardar-dal van beide kanten geschutvuur.

In het Stroema-dal poogden vijandelijke troepen-afdeelingen de rivier bij de dorpen Newolen en Kardikioej over te komen; maar, door onze troepen aangevallen werden zij met zware verliezen teruggedreven.

Bij de Stroema-monding poogden verscheiden Britsche kompagnieën, gesteund door de artillerie op den rechteroever van de rivier en op de oorlogsschepen, naar het Oosten door te dringen. Zij werden echter door het vuur van onze troepen ontvangen en naar hun stellingen teruggedreven. Twee bataljons van den vijand, die zich opmaakten dezen aanval te ondersteunen, werden door ons geschutvuur verstrooid.

De vijandelijke vloot kruist als naar gewoonte langs de kusten van de Egeïsche Zee, voor Kawalla, Elenthera en in de Golf van Orfano.

Roemeensch gevechtsterrein

Sofia, Woensdag 13 September. — Officieel:

Aan het Roemeensche front langs den Donau, geschutvuur bij Tekija, Widdin, Lom Palanka, Orenowe, St en Sistof.

Het offensief in de Dobroedscha gaat verder.

Onze troepen werden, toen zij Silistria binnentrokken, door de bevolking triomfantelijk ingehaald. De Bulgaarsche driekleur waait nu op het fort Arabtabie. Wij vonden in de vesting tien vestingkanonnen en een groote menigte oorlogsmateriaal.

Door onze kavallerie vervolgd trokken de vijandelijke troepen op beide oevers van den Donau Noord-Oostwaarts terug.

Roemenen, Russen en Serviërs — vooral Roemenen — begaan onder de weerlooze bevolking de verschrikkelijkste gruwelen.

De bevelhebber van het Bulgaarsche leger meldt, d.d. 10 dezer: Van den eersten dag na het overschrijden van de grens, vond ik een reeks schandelijke onmenschelijkheden van het Roemeensche leger, die meer en meer daden van ongelooflijke verderlijkheid blijken te zijn.

De Roemeensche overheden hebben eenige dagen vóór de oorlogsverklaring aan de bevolking alle vee ontnomen, zonder formeele rekwisitie-bewijzen. Op den terugtocht vormde de vijand bijzondere afdeelingen troepen, om de Bulgaarsche dorpen (volgen zeven namen) en andere in brand te steken. In den omtrek van Tutraka en Silistria branden ze nog.

De bij Sansanlar verslagen troepenafdeelingen, die in de richting van Silistria vluchtten, stuurden den 7den 's avonds een geheele kompagnie met twee officieren naar het dorp Srebarna die de geheele mannelijke bevolking daar gevangen namen en 's nachts vermoordden. Het plein en de straten van het dorp liggen vol lijken van onschuldigen die op het wreedst zijn verminkt. Onder de slachtoffers zijn een aantal kinderen, die in datzelfde dorp in de huizen werden opgesloten en verbrand. De overige vrouwen en kinderen zijn meegevoerd naar Silistria.

Den 8sten 's ochtends werden de mannen uit het dorp Alifak voor den Donauoever gebracht en onbarmhartig afgemaakt, de lijken werden in de rivier gegooid.

Alle inwoners van de dorpen Kalipetrowo, Ailemir, Karaomur en Babuk werden naar den overliggenden Donauoever gebracht om daar — naar het zeggen van de bevolking — aan deze zijde van de stad Kajarash dicht bij den oever te worden vastgehouden, om den laffen vijand te dekken tegen het vuur van de Bulgaren.

VAN FRANSCHE ZIJDE

Westelijk gevechtsterrein

Parijs, Dinsdag 12 September. — Fransch avondcommuniqué (over Zwitserland door Wolff geseind):

De slag ten Noorden van de Somme is heden vootgezet. Onze infanterie heeft op een front van 6 km. lengte, lopend van de streek ten Zuiden van Combles tot de rivier, een krachtige offensieve beweging uitgevoerd. De aanval, die tegen half-een 's middags begon, ontwikkelde zich zeer snel, dank zij den bewonderenswaardigen geest onzer troepen, die in minder dan een half uur de geheele eerste Duitsche loopgraaflinie vermeesterden en daarop met dezelfde kracht in Oostelijke richting vooruitdrongen. Onze infanterie nam achtereenvolgens hoogte 145 en den weg Béthune-Péronne, waaraan onze stellingen zich van den Zuidelijken rand van Rancourt (ten Noorden van Bouchavesnes) tot een punt ten Zuiden van Bouchavesnes uitstrekken. Verder naar het Zuiden hebben wij onze linies op hoogte 76, ten Westen van Feuillancourt (ten Westen van Mont-St-Quentin), vooruitgeschoven.

Tot dusver bedraagt het aantal onzer gevangenen ongeveer 1500, o. w. talrijke officieren.

Ten Zuiden van de Somme hevige artilleriestrijd in verscheidene vakken, zonder infanteriegevechten.

Op het overige front tusschenpoozend geschutvuur.

VAN RUSSISCHE ZIJDE

Russisch gevechtsterrein

Petrograd, Woensdag 13 September. — Officieel:

Ten Westen van de streek van Riga en aan de Duna is de bedrijvigheid van den vijandelijken vliegdienst aanmerkelijk toegenomen.

In de streek ten Zuiden van Jesupol hebben wij pogingen van den vijand, om de Bdstrica over te steken, door ons vuur gestuit.

In de Bosch-Karpathen heeft de vijand aan den bovenloop van den Czarny Czeremosz mislukte aanvallen gedaan op de door ons veroverde hoogten.

VAN ITALIAANSCHE ZIJDE

Italiaansch gevechtsterrein

Rome, Woensdag 13 September. — Officieel:

In de Vall'arsa en aan de Boven-Posina worden onze plaatselijke aanvallen voortgezet.

In den avond van 11 dezer hebben wij vijandelijke aanvallen ten Oosten van Griso en in het kleine Zaradal afgeslagen.

Ten Noorden van Falzarego, de Rio Costeana en de Boite hebben onze Alpenjagers zich meester gemaakt van de stelling, die de Forcella Travenanzes beheerscht, en de verbindingen tusschen het Travenanzes-dal en het gebied van Lagazuoi afgesneden.

Aan het overige front geen gebeurtenissen van belang.

Gisteravond hebben vijandelijke vliegtuigen bommen geworpen op Venetië, Porderono, Latesana, Marano, Lagonara, Cervignano en Aquileja. Enkele personen zijn gekwetst. De schade is gering.

TELEGRAMMEN

De toestand in Griekenland

Berlijn, 13 September. — Alle Berlijnsche bladen geven uitvoerige commentaren over het aftreden van Zaimis. Ofschoon men over de laatste bijzondere aanleiding voor het aftreden bij de tegenwoordige onderdrukking van den Grieksehen inlichtingdienst geen directe berichten heeft ontvangen, gelooft men te Berlijn, dat men niet meer behoeft te twijfelen aangaande de ware beweegredenen, die vandaag of morgen tot dezen stap hadden moeten leiden. Zaimis verlaat een post, waarop iedere wil, ieder politiek streven, iedere vaderlandsliefde de wensch van hem door een met bajonetten en scheepsgeschut werkende vreemde diplomatie in een tegengestelde richting geleid werd, zoodat de ministerpresident bij alle trouw aan den koning het niet langer met zijn eer vereenigen kon in zijn ambt te blijven.

Diep te betreuren is de Koning, zegt o. a. de «Täglische Rundschau», die thans zonder een medebesturenden helper genoodzaakt is het door Engeland over hem en zijn land gebrachte onheil op zijn beloop te laten. Zijn figuur zal tragisch zijn in de geschiedenis van dit spel van gewelddadigheden van de entente.

LUCHTVAART-ONGEVAL

Bern, 13 September. — De «Corriere della Sera» meldt uit Rome:

Op de Monte Maria, het proefveld voor luchtvaartoefeningen, greep een erg ongeval plaats. Een luchtbal die door soldaten gehouden werd, stuitte op een sterke electriciteitsgeleiding. Een soldaat en een hospitaal-luitenant werden gedood.

EEN IERSCHE GRAP

Wij moeten nog eens herinneren, zegt de «N. R. C.», aan het besluit, waarin de gemeenteraad van Cork hulde bracht aan de Engelsche vloot voor den slag bij Jutland. Reuter heeft het rondgeseind, wat wel begrijpelijk was, aangezien een dergelijk besluit van een Iersch nationalistischen gemeenteraad buiten den regel was. Sedert heeft, gelijk men weet, die gemeenteraad in andere besluiten zijn anti-Engelsche gevoelens weer duidelijk uitgesproken.

Maar nu doet de «Times» een grappig verhaal van hoe de Sinn Feiners van Cork hun staatsontrouw opnieuw hebben getoond door den Lord Mayor en den gemeenteraad van Cork er in te laten loopen. Of echter de burgemeester en gemeenteraad zich werkelijk hebben laten beetnemen, lijkt ons nog twijfelachtig.

Tijdens de zitting van den gemeenteraad, zoo is het verhaal, werd den burgemeester een pakje overhandigd, waarin een adres lag, komende van een admiraal en andere zeeofficieren, en een ridderorde die een Victoria-kruis leek te zijn, met het verzoek of hij dat in het openbaar wou aanbieden aan het raadslid O'Riordan, gewezen hooge sjerief, als een waardeering van zijn welgeslaagde poging om den gemeenteraad van Cork te bewegen een gelukwensch voor de overwinnaars van den zeeslag bij Jutland aan te nemen.

Aan het eind der zitting riep de burgemeester de leden in de burgemeesterskamer bijeen, liet hun glazen vullen en stelde een dronk in op het lid O'Riordan om de reden, die hij hun uitlegde. Nadat dit gebeurd was en een orkest fanfares had geblazen, spelde de burgemeester hem de ridderorde op de borst en overhandigde hij hem het adres. Toen O-Riordan echter merkte, dat het adres met lof begon en met het uitvegen van de werving voor het leger eindigde, vroeg hij den burgemeester of het al dan niet echt was. De burgemeester gaf toe, dat het niet echt was. O'Riordan werd zeer boos, de burgemeester maakte zijn verontschuldigingen en zei, dat hij niet had geweten wat er in het pakje was. Het slot was, dat de twee elkaar de hand gaven. O'Riordan zei echter, dat hij het er niet bij zou laten zitten.

UIT ITALIE

Het «Berliner Tageblatt» verneemt uit Lugano:

Te Malacchio in de provincie Reggio, Calabrië, is het volk het raadhuis binnen gedrongen en heeft het in brand trachten te steken. Militairen moesten schieten. De redenen van het oproer zijn volgens Stefani van plaatselijken aard. Er schijnen echter politieke redenen te zijn, daar de censuur alle bijzonderheden en beschouwingen onderdrukt, o. m. een lang artikel in de «Avanti».

VREDESPROPAGANDA IN ITALIE

Te Rome zijn de drukker Morawa en zijn secretaris, alsmede de revolutionaire socialisten Toscani en Sardelli gevangen genomen wegens vredes-propaganda in het Italiaansche leger. In de drukkerij van Morawa en ten huize van hem en zijn lotgenooten zijn duizenden exemplaren van een tot de soldaten gericht vlugschrift in beslag genomen, waarin tegen den oorlog stemming werd gemaakt. De Italiaansche pers vermeldt het geval uitvoerig, maar de censor heeft alle mededeelingen over den inhoud van het vlugschrift geschrapt. Naar het heet kreeg de samenzwering, waarvan de vier gevangen genomenen de leiders waren, steun van revolutionaire vereenigingen in het buitenland.

Naar de «Tribuna» beweert leveren de gevonden bescheiden het bewijs, dat de samenzwering te Zürich is uitgebroed en de «Corriere della Sera» komt tot een dergelijke slotsom.

De «Secolo» ziet in het complot «het droevige gevolg der congressen van Zimmerwald en Kiental».

KAFFERS NAAR EUROPA

Het schijnt ernst te worden met de zending van Kaffers naar Europa, om als arbeiders dienst te doen. Generaal Botha heeft zich tot de inboorlingen gericht. Zij hadden dikwijls te kennen gegeven, dat zij overzee wilden helpen. Nu wilde de regeering vijf brigaden Kaffers van tweeduizend elk, naar Frankrijk zenden, om daar aan de havens te werken. Zij zullen een militair korps vormen en onder militaire tucht staan. Ze zullen echter niet aan het gevecht deelnemen. Ze zullen «in gesloten compounds» huizen.

Hetzelfde opsluiten van de Chineezen aan den Rand in afgesloten kampongs was, gelijk men zich herinnert, een van de redenen waarom in Engeland de kreet van slavernij! opging. Een andere reden was, dat de Chineezen zich na verstrijking van hun contract niet in het land mochten vestigen en naar hun land teruggestuurd zouden worden. Dat zal natuurlijk met de Kaffers in Frankrijk ook het geval zijn.

INVOERVERBODEN

Behoudens bijzondere instemming van de Fransche departementen van handel en nijverheid of landbouw, met de door het Fransche ministerie van financiën vastgestelde voorwaarden, is de invoer in Frankrijk o. m. verboden van de volgende koopwaren: bereide sierveeren; versch geconfiseerd of geconserveerd tafelfruit; bewerkte edelgesteenten (gemmen, enz.); parfumerieën (zeep, enz.); kantwaren; verschillende artikelen van wol, katoen en zijde; plaatwerken; teekeningen van allerlei aard; kalenders; handelsannoncen; prentkaarten; platina-, goud- en zilverwerken; vergulde en verzilverde voorwerpen, enz.; valsche bijouterieën; kunstwerken; voorwerpen van meerschuim, paarlemoer, schelpen en barnsteen (kammen, pijpen, enz.); waaiers; fijne borstelwaren, haarwerken; modebladen.

Het verbod geldt niet voor artikelen, ingevoerd voor rekening van den staat. Het is van toepassing zoowel op briefpostzendingen en doosjes met aangegeven waarde als op postpakketten.

Velerlei

—— Over Kopenhagen ontleent de Duitsche pers aan de «Golos Roeski» het bericht, dat het Russische kabinet van de invoering van monopolies heeft afgezien. Stürmer is er een voorstander van, doch in den laatsten ministerraad in de minderheid gebleven. De meening der ministers Bark (financiën) en Bobrinski (landbouw), dat monopolies schadelijk zijn, omdat ze de betrokken takken van nijverheid te gronde richten, werd door de meerderheid van het kabinet gedeeld.

—— Volgens de «Echo de Paris» is de vrachtboot «Saint-Marc» van de Compagnie Transatlantique in den grond geboord. De bemanning van 34 koppen is gered.

—— Toen de makkers van den Poolreiziger Shackleton gered werden en de boot naderde, die hen van het Olifantseiland zou wegvoeren, was de eerste vraag die zij aan hun redders deden: «En wanneer was de oorlog afgeloopen?»

Zij hadden na Oktober 1914, toen de «Endurance» — het Poolschip — Buenos-Ayres verliet, geen voeling meer gehad met de bewoonde wereld. Indien de geredden, die kort geleden te Punta Arenas aankwamen, naar Europa komen, zullen zij nog wel kans krijgen mee te doen.

—— In alle scheepwerven aan de Clyde is een mededeeling van de admiraliteit aangeplakt, waarin wordt gezegd dat de herfstvakantiedag op 25 September niet dient te worden gevierd.

—— Volgens den Ierschen medewerker van de «New-Statesman» wint onder Iersche nationalisten de meening veld, dat het goed zou zijn de Home-Rule-wet te verloochenen en voor Ierland den eisch te stellen van een zelfbestuur zooals de kolonies het hebben of iets van dien aard.

—— Ook voor Denemarken heeft Engeland een verbod van uitvoer of doorvoer (over zee) uitgevaardigd van een aantal waren, die op de lijst van het nieuwe verbod voor Nederland voorkomen. Tot 1 Oktober mogen er ook geen vet, olie en vet- en oliehoudende stoffen heen.

—— Hoe ziet een Zeppelin er uit op 4000 meters hoogte? vraagt de «Daily News». Allerlei menschen hebben dr een verschillende uitdrukking voor: «een zilveren visch»; een «enorme slang»; een «staaf gepolijst staal»; «een zilveren spoeltje»; een «verlicht potlood in horizontalen stand»; een «stoomboot zonder schoorsteenen»; een «rood-gloeiende sigaar», enz.

—— In Engeland zijn twee vliegtuigen met elkaar in botsing gekomen. Een er van viel te pletter, en daarmee natuurlijk de inzittende, een vlieger-kapitein.

Buitenland

UIT DUITSCHLAND

Berlijn, 13 September. — De socialistische afgevaardigde naar den Rijksdag Peus schrijft in de «Sozialistische Monatshefte»: Het uit beginsel stemmen tegen de staatsbegrooting, d. i. tegen de gelden waarmee de staat in stand wordt gehouden, moet ophouden. Evenals wij vroeger het standpunt, dat de «Rijksdagtribune» ons slechts diende als propagandamiddel, hebben prijsgegeven toen wij hadden geleerd de rijkswetgeving als uiting van onzen wetgevenden wil te beschouwen, dienen wij ons thans aan het welzijn van het rijk geheel te wijden. Met name zullen wij ons in de toekomst aan de goedkeuring van de oorlogs- en de marinebegrooting niet meer kunnen onttrekken. Wij blijven oprechte voorstanders van elk streven naar vrede, maar wij zijn ook voorstanders van werkelijkheidspolitiek, die als het noodig wordt voor het bestaan van ons volk op te komen alle krachten zullen inspannen om dit bestaan te beschermen.

Koblentz, 13 September. — De commissie tot verdediging van de belangen van het Duitsche katholicisme in den wereldoorlog heeft een talrijk bezochte vergadering gehouden.

De prelaat prof. Mausbach, die de vergadering leidde, bracht verslag uit over het werk van de commissie gedurende den oorlog.

Van het verdedigingschrift «De Duitsche cultuur, het katholicisme en de wereldoorlog» is al een derde druk verschenen. Het is totdusver in het Nederlandsch, Fransch, Italiaansch, Spaansch en Portugeesch vertaald. Andere geschriften zijn bijna voltooid of ter perse.

DE KONINGIN VAN ZWEDEN

Berlijn, 13 September. — Naar ons uit Stockholm wordt gemeld, moet in het bericht van gisteren, over de ziekte van de koningin, worden gelezen: «de krachten der koningin zijn nog steeds verzwakt».

In het oorspronkelijk bericht stond, dat de krachten der koningin afnamen.

UIT DE VEREENIGDE STATEN

Het internationale nieuwsbureau van Hearst meldt:

De in den Senaat te berde gebrachte beschuldiging, dat Engelsche en Kanadeesche invloeden de amendementen van Philan en Chamberlain op de wet op de invoerrechten hebben doen vallen, zullen in allen vorm worden onderzocht.

De Senaat heeft eenstemmig het voorstel aangenomen, om de beschuldiging door een kommissie te doen onderzoeken. Naar verluidt, zal minister Lansing worden uitgenoodigd, voor deze kommissie te verschijnen, om hem te vragen, welke bedreigingen en invloeden hem hebben bewogen, zich op het laatste oogenblik tegen deze amendementen te verzetten.

Het bezoek van den Kanadeeschen onderminister van buitenlandsche zaken en van den inspecteur der Kanadeesche visscherij zal eveneens het onderwerp van een grondig onderzoek vormen.

In den Senaat heeft de demokratische senator Chamberlain de beschuldiging herhaald, dat vreemde regeeringen hier bemiddelaars heen hebben gezonden, om invloed op de wetgeving te oefenen. Hij gaf te verstaan, dat er Engelsche druk in 't spel is geweest om zijn amendement van de baan te krijgen, nadat Wilson en alle kabinetsleden zich er mee hadden vereenigd. Chamberlain's amendement beoogde den invoer van bevroren visch uit de Noordelijke deelen van

den Stillen Oceaan naar de Vereenigde Staten over een Amerikaansche haven slechts onder douanesluiting toe te staan. Dit was bedoeld als een vergelding tegen Kanada, dat weigert aas of levensmiddelen aan Amerikaansche treilers te verkoopen, wanneer hun vangst niet naar een Kanadeesche haven gebracht en daar verkocht wordt.

Senator Reed achtte het hoog tijd, alle landen te laten weten, dat Amerika zich niet laat exploiteeren.

Senator Jones las een brief van den waarnemend minister voor, die een vertrouwelijke, niet-officieele memorie van het Engelsche gezantschap behelsde, waarin er op gewezen werd, dat de Kanadeesche regeering, bij aanneming van Chamberlain's amendement, er wellicht toe zou overgaan, vergeldingsmaatregelen in den vorm van nieuwe wetsbepalingen te nemen.

Binnenland

UIT GENT

Werkloozensteun.— Men meldt: Sinds eenigen tijd ontvangt het Plaatselijk Komiteit voor hulp aan behoeftige werkloozen een steeds grooter wordend getal naamlooze brieven, waarin geburen of werkgezellen de inkomsten van zekere beter bedeelde huisgezinnen doen kennen. Het Komiteit heeft steeds en zal ook in de toekomst met dankbaarheid de inlichtingen die hem verschaft worden, ontvangen, en voor zooveel uit het enkwest blijkt dat de gegevens juist zijn, hiervan rekening houden voor het toekennen van den werkloozensteun. Het moet evenwel doen opmerken, aan de Gentsche bevolking, dat naamlooze brieven niet in aanmerking genomen worden.

De Apothekersgilde van Gent deelt mede: Van dienst op Zondag 17 September voor: Gent, Dok, Dampoort en St-Amandsberg, de heer Sylva, Antwerpschensteenweg, 106. Voor: Ledeberg en Gentbrugge, de heer Van Waesberge, Kerkstraat, 141, Gentbrugge.

Aflevering van vleeschmeel. — Het Landbouwkomiteit van Oost-Vlaanderen zal vleeschmeel, bij hoeveelheden van 5 tot 10 kgr. afleveren, Zaterdag aanstaande, van 5 tot 7 uur namiddag, in het «Lanbouwershuis», Gouden Leeuwplaats, aan de inwoners der stad en voorsteden, voor de voedering van kiekens, honden of andere dieren waarvoor het hoofdzakelijk wordt benuttigd.

Duitsche Mededeeling. — Etappen Kommandantur. J. Nr 2296.

Gent, 8 September 1916.

Aan de Gemeenten.

Wij doen nogmaals opmerken dat de geheele notenoogst 1916 aangeslagen is. In het Kommandanturgebied zijn de handelaars Ach. Van den Berghe, Prosper De Kezel, Jozef De Kezel, gelast de noten aan te koopen. Zij moeten het bewijs uitgesteld van de Etappen-Inspection en meldende dat zij met den koop gelast zijn, steeds bij zich dragen en aan de verkoopers toonen.

De voor walnoten van de handelaars te betalende hoogste prijs is op fr. 55 de 100 kgr vastgesteld. De noten zijn zonder groene schelpen en goed gedroogd af te leveren.

De prijs voor hazelnoten is fr. 500 de 100 kg.

Er is zorg te dragen dat de aflevering zoo spoedig mogelijk plaats grijpt, dat de opkoop der noten tot 31 October 1916 kan voldaan zijn.

Iedere verkoop of handel met noten in het Kommandanturgebied ofwel verkoop naar andere Kommandanturgebieden is verboden.

Tegenhandelingen worden met gevangenis tot 3 maanden of met geldboete tot 1000 mark gestraft. Bij de straffen kunnen ook tegelijkertijd toegepast en de aangeslagen voorraden verbeurd verklaard worden.

De Etappen-Kommandant: A. B.
(gez.) Wenstein, luitnant.

Nieuws uit Brussel

AGENT AFGERANSELD. — Eergisteren nacht kwam de politie-agent Hermans, van Schaarbeek, door de Koninklijke Ste-Mariastraat, toen hij een dronkaard ontmoette die luidkeels zong en de rust der bewoners verstoorde. Hij wilde hem doen zwijgen, doch de dronkaard viel bovenarms op den hannuit en sloeg en stampte hem zoo baldadig dat hij bedlegerig is. De dronkaard, zekere S..., van Elsene, moest door verschillende agenten aangepakt worden vooraleer men hem kon bemeesteren.

AANGESLAGEN GOED. — Dat er nogal wat gestolen wordt tegenwoordig kan men opmaken uit wat de politie sedert een paar dagen aangeslagen heeft langs links en rechts; zoo zullen de volgende waren openbaar verkocht worden in het magazijn der Asschestraat op Woensdag 20 en Donderdag 21 dezer: 3,100 kilos rijst, 6,900 kil. maïs, 1 zak boonen, 1 zak erwten, 161 kilos duivenboonen, 57 zakken gepletterden hominy, 132 zakken Idealine of maïsvlokken! Al dat goedje komt voort van opkoopers en spekuleerders bij wie het aangeslagen werd.

ANTWERPSCHE AFTRUGGELAARSTER. — Mevr. V..., Koninklijke Ste-Mariastraat, te Schaarbeek, ontving voor een paar dagen het bezoek eener vrouw, die zeide G.. te heeten, en die erin gelukte de goede Mevr. V... een heele som geld af te truggelen.

De politie kwam er echter achter en vernam dat vrouw G... eigenlijk D... heette, en van Antwerpen herkomstig. Zij was hierheen gekomen voor een achttal dagen, niet zonder onderweg eerst heel wat slachtoffers te hebben gemaakt. Zoo logeerde zij drie nachten te Mechelen, in drie verschillende hotels, telkens onder een anderen naam; zij dronk er stevig en at er fijn, doch vertrok telkens zonder te betalen. Zij wordt ijverig opgezocht.

IN 'T GASTHUIS. — Er zijn tegenwoordig zoodanig veel zieken in de Brusselsche gasthuizen, dat het gemeentebestuur aan de gemeente Sint-Gillis, die hare zieken in St-Pietersgasthuis doet verplegen, een bericht liet geworden, voortaan de zieken naar het Sint-Jansgasthuis te brengen.

VOOR DE STADSBEDIENDEN. — Onlangs werd door het Schepenkollege voorgesteld een bijzondere vergoeding te verleenen aan de stadsbedienden tengevolge der steeds grootere duurte van het leven; de gemeenteraad verwierp het voorstel. Thans werd aan ieder bediende een vragenlijst overhandigd waarin hij zijn familielasten zal moeten inschrijven, het getal kinderen, enz. Zoo zal men zich dan een gedacht kunnen vormen van de vergoeding waarover ieder van hen proportioneel zou moeten kunnen beschikken.

BEROEPSSCHOOL. — De gemeente Laken deelt aan de inwoners der gemeenten mede dat er bij de Staatsmiddelbare Meisiesschool der Maria-Christinastraat, eene afdeeling van hooger beroepsonderwijs werd gesticht, waar volledige leergangen zullen gegeven worden van kleedersnijden, fijne naad, patroonsnijden, broderwerk, kunstwerk, zooals ledersnijden, ,pyrogramma, schilderen op doek, enz. Men schrijft in ter schole vanaf 2 October a.s.

DE BOTER. — Deze week is men te Brussel begonnen aan de erkende boterhandelaars de hun toegezegde hoeveelheden af te leveren door bemiddeling der Centrale Federatie van Boterhandelaars. Voor groot-Brussel zijn er twaalfhonderd handelaars aangenomen. Dat de Federatie er nog niet in gelukte, door den moedwil der boeren en de handeling der spekuleerders, al de boter bijeen te brengen welke beschikbaar is, is nogal begrijpelijk. Voor de maand September is er slechts een zesde gedeelte beschikbaar van wat er noodig is, zoodat er iederen dag slechts 200 boterhandelaars kunnen bediend worden. In de provincie Luxemburg alleen, werden 100.000 kilos boter ontdekt, door spekuleerders weggestopt.

De boter van de Federatie zal in pakken van een halve kilo geleverd worden; ieder pak draagt een bijzondere wit-en-blauwe etiket, waarop in beide landstalen het merk der Federatie van Boterhandelaars gedrukt staat.

Het bijzonder bureel der Federatie leverde reeds 300.000 dergelijke kontroolbiljetten.

VERLOREN. — De volgende voorwerpen, welke zoo wat overal gevonden werden, werden ten gemeentehuize van Brussel tijdens de maand Augustus nedergelegd: Een aktiekoepon, bankbiljetten, eene somme gelds, een omslag met geld, een oorbel, een trouwring (die echtelijke trouw is niet erg vast, zeggen onze volksvrouwen), een armband, eene halsketting, uurwerken met ketting, idem, met lederen armband, eene beurs met geld, geldbeugels met «plaat», een geldtasch met «monney», een lederen zak, een reiszak met allerlei voorwerpen, een paternoster, een pennemes, een zakmes, neusnijpers, een manchette met knop, een vilten hoed, eene klak, regenschermen, een wandelstok met letterteekens, een leiband, een zakboekje, ballen en raketten voor lawn-tennis, een stuk hesp in een laken, een rol ijzerdraad met nijptang, een smeerpot voor as en sleutels. Wat verstrooide menschen er tegenwoordig toch loopen!

SCHOOLZAKEN. — In den Raad te Schaarbeek werd, na eene nog al heftige redetwist, besloten een schoolgroep op te richten in het kwartier Mon Plaisir. Het ontwerp tot oprichting van een volledig gemeentelijk middelbaar onderwijs van 2n en 3n graad werd naar de sektiën verzonden voor verder onderzoek. In de middelbare meisjesschool zal een klas ontdubbeld worden.

POPPENTENTOONSTELLING. — Eene tentoonstelling van gekleede poppen zal in het Sportpaleis (Wintervelodroom), te Schaarbeek gehouden worden, van 28 October tot 3 November. Deze tentoonstelling wordt ingericht door de Vereeniging der volkslievende werken, ten profijte van het Sint-Nikolaasfeest der kinderen onzer soldaten. Talrijk zijn de bijtredingen reeds binnengekomen, zoo van liefhebbers als van werklieden, bazen en handelaars, wat bewijst dat deze tentoonstelling allerbelangrijkst beloofd te zijn. Tijdens de tentoonstelling zullen er allerlei feestelijkheden plaats grijpen in het grootsche lokaal, dat kosteloos ter beschikking der inrichters werd gesteld.

Kunstnieuws

TOONEEL

Koninklijke Nederlandsche Schouwburg

Wij roepen nogmaals de aandacht onzer lezers op de opvoeringen van het lyrisch drama *Parisina*, waarvan de eerste opvoering plaats heeft op Zaterdag 16 September, te 8 u. Torenuur.

De namen der artisten, welke het stuk uitbeelden, waarborgen eene volmaakte uitvoering; het zijn de dames H. Bertrijn (Parisina); hh. P. Jansscns (Zoëse), L. Bertrijn (Ugo), B. Ruysbroeck (Nicolo), en G.Cauwenberg (Rangoni). Een koor van een dertigtal frissche meisjesstemmen is de gewone figuratie nog komen versterken.

Het werk van Frans Gittens, door Edward Keurvels in toon gezet, belooft eene waardige hulde te zullen worden voor de twee afgestorven Antwerpsche kunstenaars, die beiden zooveel deden voor het Vlaamsch Tooneel.

Men zorge bij tijds voor plaatsen!

Parisina wordt gespeeld Zaterdag 16, Zondag 17 (dag- en avondvertooning), Maandag 18 en Donderdag 21 September.

Stadsnieuws

VERVLAAMSCHING VAN DE GENTSCHE HOOGESCHOOL. — Wij vernemen, dat a.s. Zondag 17 September in den voormiddag, een plechtige zitting zal plaats grijpen, waar het zoo belangwekkende vraagstuk van de vervlaamsching van de Gentsche Hoogeschool zal worden besproken.

Indien onze inlichtingen juist zijn, zouden als redenaars optreden: de Heeren Mr A. Van Roy, hoogleeraar te Gent, Leo Augusteyns en Mr Adelfons Hendrickx, volksvertegenwoordigere, en Mr Wildiers.

Deze sprekers zouden het vraagstuk van verschillende zijden behandelen en de wettigheid, de noodzakelijkheid en het nationale van den genomen maatregel aantoonen.

Nieuwe leergangen worden gevormd, zoowel in de week als Zondags 's morgens, voor boekhouden, snel- en machienschrift, in **Ecole Speciale, Hopland, 19,** 15 fr. voor eenen volledigen leergang welke 4 maanden duren zal. Inlichtingen kosteoos Hopand, 19. 1921

Opgevischt. — Gisteren avond rond 6 ure werd uit de waters van de vesting, nabij de Schijnpoort een pasgeboren kinderlijkje van het vrouwelijk geslacht, opgevischt. Het lijkje verkeerde reeds in verren staat van ontbinding en was in een stuk beddelaken gewikkeld. Het werd na een eerste onderzoek, naar het doodenhuis overgebracht. Het onderzoek wordt voortgezet.

Ziek gevallen. — Rond 12 ure 's morgens moest gisteren de genaamde August Rommil, woonachtig te Biesseghem in West-Vlaanderen, naar het Stuyvenbergasthuis overgebracht worden. De arme man die 64 jaar oud is, was in de Jordaensstraat ziek gevallen en verkeerde in de onmogelijkheid zijn weg voort te zetten.

Danszalen. — Men zal opgemerkt hebben, dat in de laatsten tijd herhaaldelijk 's nachts gevechten zijn voorgekomen in de Offerandestraat en omgeving. 't Is dan ook niet te verwonderen want dit kantje krioelt van danszalen die vroeger ongetwijfeld niet meer bezoekers telden dan op dit oogenblik. Wij begrijpen heel best dat men zich een uurtje uitspanning verschaft in een kinema- of attractiezaal maar vragen ons met nog meer reden af, waarom die danszalen nog steeds hun deuren mogen openen en zoodoende aanleiding geven tot allerlei opstootjes die liefst konden vermeden worden. — Dansen is heel plezant, maar het verkoopen kunnen we best in deze omstandigheden missen.

OPENING DER SCHOLEN

HUIS MOORTHAMERS

24, RUBENSSTRAAT, 24

Zonder bijhuizen

In- en verkoop, verwisselen van alle soorten van boeken.

Schoolboeken voor alle scholen.

Aankoop van bibliotheken 1986

De aardappelkwestie. — Men is eindelijk begonnen met de uitdeeling der aardappelkaarten voor de winterprovisie. Dit geldt voor 2 maanden. De betaling geburt op voorhand in de lokalen die op een bijgevoegd briefje vermeld staan. De aardappelen zullen afgeleverd worden tegen afgifte van het voorafgaandelijk en op vertoon der nieuwe kaart te bekomen kwijtschrift en der aardappelkaart. Ondersteunden kunnen geen wintervoorraad bekomen. Deze maatregel kunnen wij slechts beamen, te meer daar hij van aard is om alle misbruiken te voorkomen.

De nieuwe maatregel heeft echter bij de winkeliers weer een zekere ontstemming verwekt, daar de Stad thans zelf gedeeltelijk de aflevering op zich neemt en het daaraan verbonden benefiet natuurlijk opstrijkt. Ongegrond lijkt ons deze klachten niet.

Laat ons terloops vragen hoever het reeds met de suiker- en bitterpeënkaarten staat. Of is heel die zaak in den doofpot?

Liefdadige Ton's Vrienden. — Op Zondag 1 October a.s., te 8 ure (Torenuur) 's avonds, liefdadig kunstconcerto, in het lokaal In den Vos, Groote Markt, 13, met de welwillende medewerking van verscheidene dames en heeren kunstenaars der stad.

Een uitzonderingsmaatregel? — Tegelijk met het bericht dat het Gemeentebestuur te beginnen met Oktober, van de afhouding van één vierde van de wedde van bedienden en onderwijzers zou afzien, werd gezegd dat de betaling van het maandgeld in September zou plaats hebben rond den 10en der maand. De stadsbedienden genoten reeds de voordeelen van dien maatregel. Het onderwijzend personeel blijft wachten en zal naar men zegt, mogen geduld oefenen tot den 25en. De belanghebbenden vragen zich af, waarom **zij alleen** moeten verstoken blijven van een besluit, dat de Overheid meende te moeten nemen in 't belang van al zijn onderhoorigen. Heeft de heilige bureaucratius er soms anders over gedacht en zoo ja, kan men hem niet verzoeken den genomen maatregel toch maar door te drijven, zoo spoedig mogelijk, naar de bedoeling van de Overheid, en in 't belang van het onderwijzend personeel?

Lijst der gevonden voorwerpen, van 4 tot 10 September 1916. — 4de wijk: door Maria De Voecht, e nten bureele te bekomen, een bankbriefje; door De Visscher, Kronenburgstr., 56, en besteld in den Berg van Barmhartigheid, een bergbriefje van het verpanden van een gouden ring;

5e wijk: door J. Coppieters, Dambruggestr., 184, een groen geschilderden stootwagen op veeren;

6e wijk: door Karel Hemeldonck, Hollandschestr., 1, een gouden ring;

8e wijk: ten bureele, een regenscherm en een koperen deursleutel; door Corn. De Meyer, Kronenburgstr., 4, een zwartharige hond, soor Groenendaler; door Bodart, Zuiderlei, 78, een zwart hondje, reu, hangende ooren, lederen halsband; door Ant. Loef, Gijzelaarsstr., 46, een zwart hondje, soort spits, met rosse pootjes, zonder halsband of kenteeken; door Van de Walle, Molenstr., 25, een kleine geldbeugel inhoudend eenig geld;

Hoofdbureel: ten bureele van het Nachtegalenpark, een paar kinderhandschoenen, eene borstspeld met heerenportret, een ceinture voor dame.

Havennieuws. — Op 13 September liepen in onze haven 2 stoomschepen, 1 sleepboot, 5 motorbooten en 48 lichters binnen, terwijl dien dag 1 stoomschip, 1 motorboot en 36 lichters onze haven verlieten.

Beurswezen

ANTWERPEN, 14 SEPTEMBER 1916

Antwerpen 2 1/2 1887, 81 1/2; id. 2% 1903, 70; Brussel 2% 1905, 68 3/8; Gent 2% 1896, 63; Luik 2% 1897, 63; Congoloten 79; Annuiteit 3% 78 k.; Belgische Rent 3% 71 5/8; Cedulas 6% 106 1/4; id. 6% L 108 1/4; id. 7% H 111; id. 5% K 93 3/4; id. 5% A goud 106 1/4; Argentijn 4 1/2 1888 Buitenl. Schuld 93 1/2; id. 4 1/2 1888 Binnenl. Schuld 94 1/4; id. 4 1/2 1911 Buitenl. Schuld 93 1/2; Brazilië 4% rescission 73 1/4; id. 4% 1889, 73 1/2; id. 1910, 72 1/2; id. 4 1/2 1883-1888, 79 1/2; id. 5% funding 1914, 100; Uruguay 3 1/2 73; Cédules Uruguay 6% 99 3/4; Rusland 5% 92 3/4; id. 4% Nicolas 82; id. 4% 1880, 74 1/2; id. 3% 1859, 64; Japan 4% 88 1/2; id. 5% IJzeren Sp. Yen 106 1/2; Roemenië 5% 82 3/4; id. 4 1/2 72 1/2; id. 4% 1890, 76; Kuala 129; Sennah 48 3/4; Galang-Besar 3.75; Federated 592 1/2; Grosnyi gew. 2760; id.pref. 3010; Tanganyika act. 71; id. obl. 191; Crédit National Industr. gew. 267 1/2; id. pref. 273 1/2; Astra Romana 1170.

BRUSSEL, 13 SEPTEMBER 1916

Belgische Rent 70 12-72; Schatkistb. 101 1/4; Congo 79 3/8; Crédit comm. 1916, 94 1/4; Vicinaux 3% 73 1/2; Antwerpen 1903, 69 5/8; id. 1887, 80 7/8; Brussel 1905, 68 7/8; id. 1902, 84 7/8; Zeevaart 64 1/8; Interc. des Eaux 460; Gent 1898, 63 5/8; Luik 1897, 63 3/8; Luik 1905, 65 5/8; Tram Liégeois 4% 455; Houillères Unies 4 1/2 447 1/2; Electr. de Rosario 482 1/2; Chem. de fer réunis 5% 482 1/2; stichter Chem. de fer du Congo 2595; genot. Bilbao 46; kap. Braila 110; genot. Caire 500; Economiques 483 1/2; Vérône 99 pref. en kap. 26; kap. Olkovaia 177 1/2; genot. 270; Laminoirs de Châtelet pref. 125; gew. 80; Cockerill 1225; Emailleries de Gosselies div. 75; Métall. du Hainaut 115; Biélaïa 12 1/4; Est de Liége 925; Fontaine-l'Evêque 3275; Marcinelle-Nord 507 1/2; kap. Verreries du Donetz 340 3/4; genot. Krinitchalia 235; gew. Produits Chim. de Haren 27; gew. Huileries d'Odessa 125; ge.w. Katanga 2230; kap. Union Minière 1255; Tanganyika 72 7/8; kap. Fauconnier 285; Hévéa 152 12; Selangor 247 1/2; kap. en stichter Sucrerie Européenne 42 1/2; Sucreries St-Jean kap. 71; sticht. 76 1/4; Brasseries de l'Etoile 24 v.; kap. Gratry 500; Courroies Lechat 135; gew. Grosnyi 2755; gew. Sucreries Générales 290; Barcelona 81; obl. 310; Porto-Rico 126 3/4; kap. Magyar 165; Burbach 5% 503; Dnéprovienne 3252 1/2; Kolomna 575; Métallurgique Russo-Belge 1950; pref. Nicolaïeff 500; Taganrog 427 1/2.

Akten van Handelsmaatschappijen

neergelegd ter Griffie der Handelsrechtbank van Antwerpen

Het blijkt uit eene onderhandsche akte, in dato 25 Augusti 1916, dat de maatschappij in gezamenlijken naam «Gebroeders Van Hoydonck & Cie», gevestigd te Wuestwezel, gesticht den 16n September 1906, opgehouden heeft te bestaan sedert den 14n Augusti l.l., door het verloopen van den termijn en dat de vereffening zal geschieden door den medevennoot M. Joannes Van Hoydonck, te Wuestwezel.

— Het blijkt uit eene onderhandsche akte in dato 12 Augustus 1915, dat M. F. Schmit zijne zaken heeft bijgedragen aan de afdeeling «steenkolen» van de samenwerkende maatschappij «Crédit Populaire», te Antwerpen. M. Schmit, beheerder-afgevaardigde, voorzitter van den Raad, is gelast met het dagelijksch beheer der zaken van de afdeeling Steenkolen; hij zal het maatschappelijk handteeken hebben van gezegde afdeeling, welke zal werken onder den titel «La Houille Belge — Département Houiller «La Houille Belge» du «Crédit Populaire», samenwerkende maatschappij.

— Het blijkt uit eene akte in dato 31 Augustus 1916, verleden voor Mter A. Cols, notaris te Antwerpen, dat het maatschappelijk kapitaal der naamlooze maatschappij «La Mutualité Anversoise», te Antwerpen, gebracht is van fr. 3.750.000 op fr. 5.500.000 door het instellen van 3500 gewone aandeelen van 500 fr. ieder. Bijgevolg is het kapitaal vertegenwoordigd door 6000 gewone aandeelen van 500 fr. ieder en 2500 bevoorrechte aandeelen van 1000 fr. ieder.

— Het blijkt uit eene akte in dato 4 September 1916, verleden voor Mter A. Cols, notaris te Antwerpen, dat de duurtijd der naamlooze maatschappij «Caisse de Prts», «Kasvoor Leeningen», met 5 jaar verlengd is vanaf 18 September 1916, met dit voorbehoud dat zij voorbarig in vereffening zal treden eene maand na het onderteekenen van het vredesverdrag. Zijn herkozen: beheerders: hh. Edward Bunge, Maurits Gevers, Lodewijk Crouwels, Jan Cauwenbergh, Alfons Bellemans, Leon Keusters en Edgard Selens; kommissarissen: hh. Graaf Emiel Le Grelle en Paul De Kinder; voorzitter van den beheerraad: hr Maurits Gevers; afgevaardigde-beheerders: hh. Lodewijk Crouwels, Jan Cauwenbergh en Edgard Selens.

Balans. — Naamlooze maatschappij «Imprimerie Aug. Van Nylen», in vereffening, te Antwerpen. Balans op 31 December 1915.

LAATSTE UUR

FRANSCH LEGERBERICHT

Westelijk gevechtsterrein

Parijs, Donderdag 14 September. — Officieel:

Ten Westen van de Somme hebben de Franschen tijdens den nacht verschillende Duitsche aanvalspogingen aan de uiterste linkerzijde van de «coupe 76» afgeslagen. Blijkens nieuwe inlichtingen werden de verwoede en vruchtelooze tegenaanvallen die door de Duitschers in deze streek uitgevoerd werden, door een divisie geleid die van het Verdun-front werd weggenomen. Ten Zuiden van de Somme hebben de Duitschers zonder succes verschillende aanvalspogingen beproefd op verschillende punten van het nieuwe Fransche front. Ten Westen van Chaulnes werd tijdens een dier aanvallen een Duitsch detachement, dat op ongeveer een kompagnie beraamd werd, onder het vuur der Franschen genomen en haast geheel vernietigd. Op den rechteroever van de Maas werden twee Duitsche aanvallen op de nieuwe Fransche stellingen van het bosch van Vaux-Chapitre gemakkelijk teruggeslagen. Kalme nacht op het overige frontgedeelte.

De Amerikaansche pers en de Engelsche zwarte lijst

De New-Yorker «World» schrijft dat al de takken van het zakenleven te New-York getroffen worden door de Engelsche zwarte lijsten. Een aantal firma's bevinden zich in de onmogelijkheid om goederen uit Zwitserland of andere onzijdige staten te betrekken, daar zulks hen zou doen verdenken van Duitschland te begunstigen.

Griekenland en de centrale mogendheden

De Zwitsersche bladen melden dat in tegenstrijd met de beweringen der Venizelistische pers te Athene, volgens welke Griekenland geene Duitsch-Bulgaarsche waarborgen zou bezitten aangaande de resteitutie der gebieden die tijdelijk door de Duitsch-Bulgaarsche troepen bezet zijn, de Grieksche regeering thans eene nota gepubliceerd heeft waarin de tekst van het Duitsch-Bulgaarsche waarborgtraktaat vervat is.

De troebelen in Nederlandsch-Indië

De Hollandsche bladen vernemen uit Nederlandsch-Indië dat te Bangkok de opstandelingen de woning van den kontroleur, alsook de huizen die op de groote plaats staan, in brand gestoken hebben. De Nederlandsche soldaten hebben zich duchtig verschanst. De opstandelingen hebben zware verliezen geleden. De vijand werd uit Moeara Tebe verdreven. De resident van Djambi keert naar zijn ambtoord terug. Kolonel Kroesen is tot gouvernementskommissar's van Djambi benoemd geworden. Volgens ambtelijke mededeelingen zouden verscheidene oorlogsschepen te zijner beschikking gesteld zijn geworden.

Het lot van den heer Carp

Volgens een partikuliere korrespondentie aan de «Roesskoje Slowo» wordt de heer Carp sedert weken te Jassy teruggehouden, terwijl Marghiloman te Boekarest mogen blijven is.

Ontdekking van een Rembrandt

Men meldt uit den Haag dat de oudbestuurder van het Frans Hals-museum te Haarlem, de heer Cronig in een verloren hoek van het Muzeum te Zürich een grijsaardkop ontdekt heeft, die tot dusver toegeschreven werd aan een onbekend Hollandsch schilder, en waarin hij eene studie van Rembrandt uit de jaren 1650-1656 herkend heeft.

Geen dienstdwang in Kanada

De «Daily Telegraph» vernemt uit Dry Rivers (provincie Quebec), dat een nationalistisch lid van het Kabinet, de heer Borden, in een vergadering van conservatieven verklaard heeft dat de Kanadeesche regeering er niet aan denkt dienstdwang in te voeren.

De Grieksche reservisten en de Entente

De «Secolo» vernemt uit Athene dat de reservistenligas weigeren gevolg te geven aan den oproep der Entente, volgens welke zij hunne vereeniging moeten ontbinden. Te Athene en in de voorsteden hebben groote vergaderingen plaats.

BURGERLIJKE STAND VAN ANTWERPEN

Overlijdens van 14 September 1916

Mannelijk geslacht: J. Van Regenmortel, nachtwaker, 73 jaar, wed. van P. Misplon, echtg. van J. Melis, St-Andriesplaats, 1; J. Van Dyck, nachtwaker, 71 jaar, echtg. van J. Van den Berg, Twee-Nethenstraat, 2; P. Van Eeckhoven, dokwerker, 56 jaar, wed. van I. Becker, echtg. van P. van Mieghem, Vlaamsche Kaai, 30; P. Kennes, z. b., 61 jaar, echtg. van J. Van Gansen, Nijverheidslei, 5.

1 kind beneden de 7 jaar.

Vrouwelijk geslacht: M. Baes, 29 jaar, echtg. van P. Ludwich, Kronenburgstr., 48; A. Cloot, z. b., 76 jaar, wed. van J. B. Van den Eynden en van C. Diels, Lange Lozanastraat, 101; I. Colli, z. b., 63 jaar, wed. van J. B. Dillen, Lange Scholierstraat, 51; J. Conruyt. z. b., 60 jaar, wed. van J. van Cauter, Viaduct-Dam, 10; I. Van Humbeeck, 38 jaar, echtg. van G. Dernysser, Schijfstraat, 50; A. De Vis, z. b., 30 jaar, wed. van H. Bischops, Schoolstr., 23.

Overlijdens: mannelijk geslacht, 5; vrouwelijk geslacht, 5; totaal: 10.

Geboorten: mannelijk geslacht, 4; vrouwelijk geslacht, 4; totaal: 8.

Jufvrouw

Maria Isabella Mathilda ROELANTS

geboren te Antwerpen, op 5 Juli 1839, is aldaar overleden op 11 September 1916, na bediend te zijn van de H.H. Sacramenten.

De lijkdienst in de parochiale kerk van den H. Willebrord, gevolgd van de begrafenis in den familiegrond op het Kiekerkhof, heeft plaats gehad in het bijzijn der naaste familieleden.

Gezien de huidige omstandigheden zijn er geene doodsbrieven gezonden.

Antwerpen, 11 September 1916.
Kerkstraat, 171.

G. Van Harneveldt-Scherlinex, begr., Sint-Vincentiusstr., 1. Tel. 1399. 1978

SPORT

WIELRIJDEN

Velodroom van Zurenborg

Voor Zondag a.s. kondigt het bestuur een koers aan, die weer de massa der groote dagen zal lokken en tijdens welke we de boeiendste kampen zullen bijwonen. Namelijk gaat de schitterende koersmeeting door een vorige maal tengevolge regen uitgevallen, en welke zulken triomf tegemoet liep, te weten:

1. De langverwachte snelmatch Van Bever-De Graeve, met een derde renner als pacemaker. Beide sprinters traden hier nog nooit in match per twee tegen elkaar op, en daar onze stadgenoot in de beste conditie verkeert, is de smelste renner van België nog niet gewonnen. 't Gaat in 2 reeksen met desnoods beslissing.

2. Een 100 km.-ploegkoers met als kopploeg de onweerstaanbare rondenemers Tuytten-Van Isterdael, die vurig zullen te strijden hebben tegen ploegen als Van Bever-Block, De Graeve-De Belder, Geers-Tubbax, Debaere gebr. (van St-Niklaas), Bouw-Maes, Tyck-Van Wetter en Van Heyneghem-Verberckt, een selectie onzer beste ploegen! 10 klasseeringen.

Oonnoodig dan ook verder op het belang van zulk prachtprogramma aan te dringen.

BOKSEN

De boksmeeting van Dinsdag l. l.

3.000 toeschouwers vulden den «Thalia» l. l. Dinsdag en waren getuigen van den boeiendsten, bestgelukten avond ooit te Antwerpen op touw gezet en waarvan hire de korte uitslagen:

6 Rounds van 2 min.: De Paus Jan, 61 k., en Luvmoyen, 62.5 k., doen match nul. Vranken. 55 k., overwint Bruyninckx, 56 k., met de punten.

Tot bekomen uitslag in rounds van 2 min.: Grundhoven, 72.5 k., dwingt Deprée, 73.5 k., tot opgaaf in round 3.

15 rounds van 2 min.: Van Houste, 62 k. (Brussel), behaalt een lichte puntenzege op Hobin, 62 k. (Antwerpen).

10 rounds van 3 min.: De verzorgers van Cludts, 73w5 k. (Brussel), geven het in round 7 op voor hunnen man, door Jef De Paus, 72 k. (Antwerpen), op dit oogenblik volkomen beheerscht.

WINDHONDENRENNEN

Kynodroom Muggenberg

1ste koers: 1. El Rayo; 2. Dymphna.
2de koers: 1. Fleet Lord; 2. Jolly Girl.
3de koers: 1. Horticulteur; 2. Jumbo.
4de koers: 1. El Ciclon; 2. Fleet Fox.
5de koers: 1. Kiss; 2. Fleet Foot.
6de koers: 1. Samson; 2. Napoléon.
7de koers: 1. Dymphna; 2. Craganour.
8ste koers: 1. Fleet Foot; 2. Kiss.
9de koers: 1. Jumbo; 2. Fullerton.
10de koers: 1. Fleet Lord; 2. My Darling.
11de koers: 1. Tigre; 2. Blanche.

KURSUS DOOR BRIEFWISSELING

PHILOTECHNISCH INSTITUUT

Electric., Mekaniek, Constructie, Boekhouden, Publiciteit, Talen, Onderw. en Universit. exam. Schr.: 8, Eugène Verheggenstr., Brussel. 1802

ROEPZAAL «MARNIX»
Terninckstraat, 1 (hoek Kasteelpleinstraat)
ANTWERPEN

BIJ VERTREK

OPENBARE VERKOOPING
van verschillende

Rijke Meubelen

SLAAPKAMERS, EETKAMERS, BUREELMEUBELEN, CLUBZETELS, BADKAMER, PIANO
MARMERS en BRONZEN, TAPIJTEN
PORCELEIN van SAXE en SEVRES
SCHILDERIJEN GRAVUREN, enz., enz.

door het ambt van Deurwaarder Gustave DIRICKX, bijgestaan van J. B. LAMBRECHTS, schatter en bestuurder van meubelverkoopingen in de Zaal «Marnix», Terninckstraat 1 (hoek der Kasteelpleinstraat), op

Maandag 18 en Dinsdag 19 September
telkens om 4 u. Torenuur

Zeer rijke slaapkamer Louis XVI in mahoniehout, ingelegd met rozenhout en brons; eetkamer in mahoniehout Engelsche stijl met 6 lederen stoelen en 2 clubzetels; schoone bureelmeubelen Louis XV; smoorkamer in fijne moquette; slaapkamer Louis XVI in notelaar met fijn sculptuur; moderne eetkamer met 6 gegarneerde stoelen; slaapkamer Louis XV in mahoniehout; eetkamer Louis XVI met 6 lederen stoelen; bibliotheek en classeur in mahoniehout; clubzetels; gaz- en elektrieke lusters; tapijten; zeer rijk schouwgarnituur in brons; vazen en busten in marmer; bronzen; vitrienmeubeltjes; damesbureel; kolommen; spiegels; porcelein van Saxe, Sèvres, Weensch; kristal; Cadé-vuur; badkamer; schilderijen en gravuren; piano.

Antieke meubelen: groot buffet, dressoir, spiegel, zilverkast, 6 stoelen, tafel, Samovar en koperen potten.

Bureelmeubelen: 2 schoone pupiters in eik, 2 kassen voor klasseurs, toog, 2 brandkasten, tafels en stoelen, 2 schrijfmachienen «Williams» zichtbaar, 2 «Dactyle» zichtbaar, 1 «Yost».

Komptante betaling met 10 t.h. verhooging.

Het Huis gelast zich met het vervoer, op aanvraag.

TENTOONSTELLING: Zaterdag 16 September 1916, van 3 tot 7 Torenuur; Zondag 17 Sept. 1916, van 11 tot 2 Torenuur.

Voor de verkoop van meubelen, schilderijen, kunstvoorwerpen, enz., wendt U rechtstreeks tot de Zaal Marnix, Terninckstraat, 1. Huis van vertrouwen. Best.: J .B. Lambrechts. Voorschotten. Schattingen. 1934

Duitsche Mededeeling

VERORDENING

over den handel in textielgrondstoffen, in halfafgewerkte en afgewerkte fabrikaten, evenals in hun afvalvoortbrengselen.

§ 1. — De stapels voorwerpen van hieronder aangeduide soort, die op 12 September 1916 (proefdag) in het gebied van het Generalgouvernement voorhanden zijn, moeten overeenkomstig de volgende bepalingen worden aangegeven, namelijk:

1) katoen, kunstkatoen, jute en hennep;
2) katoenen, kunstkatoenen, kunstzijden en alle andere met deze stoffen gemengde of getwijnde garens;
3) zuiverwollen en halfwollen garens, evenals alle met wol van om 't even welke soort gemengde of getwijnde garens;
4) bindgaren, biudtouwen en koorden;
5) oude en nieuwe touwen en kabels;
6) voorspinsels (wieken, enz.) van de onder 1-5 aangeduide voortbrengselen;
7) poetskatoen;
8) spin- en weefafval van de onder 1-5 aangeduide voortbrengselen.

§ 2. — Alle natuurlijke en rechtspersonen, privaat of openbaar rechtelijke vennootschappen, lichamen en vereenigingen, die op 12 September 1916 (proefdag) voorwerpen van de in § 1 aangeduide soort in bewaring hebben, zijn verplicht daarvan aangifte te doen. In geval zulke voorwerpen niet bij den eigenaar in bewaring liggen, moeten zij zoowel door den eigenaar als door den persoon, bij wien ze in bewaring zijn (pakhuishouder, expediteur, enz.), aangegeven worden.

Verder is ieder, die na den proefdag aan te geven voorwerpen in bewaring ontvangt, welke reeds vóór dien dag aan zijn adres waren verzonden, verplicht aangifte te doen.

Twijfelt iemand of zijn goederen al dan niet aan te geven zijn, zoo moet hij ze aangeven.

§ 3. — Is niet verplicht aangifte te doen:

1) wat betreft de voorwerpen aangeduid in § 1 onder 2 en 3: wie van één soort en kleur dier voorwerpen niet meer dan 5 kgr. in bewaring heeft;
2) wat betreft de voorwerpen aangeduid in § 1 onder 1, 6 en 7: wie van één soort dier voorwerpen niet meer dan 25 kgr. in bewaring heeft;
3) wat betreft de voorwerpen aangeduid in § 1 onder 4: wie van één soort dier goederen niet meer dan 300 kgr. in bewaring heeft;
4) wat betreft de voorwerpen aangeduid in § 1 onder 5: wie van één soort dier voorwerpen niet meer dan 600 kgr. in bewaring heeft, alsook wie zulke voorwerpen in zijn nijverheidsbedrijf gebruikt, zoover zij tot het in stand houden van zijn nijverheidsbedrijf vereischt zijn.

§ 4. — De aangifte van de stapels naar soort en gewicht voor elke soort, moet ten laatste op 15 September 1916 bij onderstaande kantoren geschieden:

1) wat betreft de goederen aangeduid in § 1 onder 1 en 7: bij de «Rohstoff-Verwaltungsstelle» te Brussel, Kunstherlevingslaan, 30;
2) wat betreft de goederen aangeduid in § 1 onder 2, evenals de voorspinsels (wieken, enz.) en de spin- en weefafval dier voortbrengselen: bij de «Baumwollgarn-Abrechnungsstelle» te Brussel, «Grand Hôtel», Anspachlaan, 29;
3) wat betreft de goederen opgesomd in § 1 onder 3, evenals de voorspinsels (wieken, enz.) en spin- en weefafval dier voortbrengselen: bij de «Einkaufsstelle der Kriegswollbedarfs-Aktiengesellschaft, Garnabteilung», te Brussel, «Grand Hôtel», Anspachlaan, 29;
4) wat betreft de goederen aangeduid in § 1 onder 4 en 5: bij de «Zentral-Einkaufsgesellschaft für Belgien. Abteilung Bindegarne», te Brussel, Jonkheerstraat, 2-4;
5) wat betreft de goederen opgesomd in § 1 onder 6 en 8: bij de op grond van nummers 1-4 van dezen paragraaf (§ 4) bevoegde kantoren en vennootschappen voor de overeenstemmende garens en weefsels.

De aangifte moet, onder bijvoeging van een staal voor elke soort, schriftelijk worden gedaan, en wel voor voorwerpen aangeduid in § 1 onder nummer 3, op lijsten van aangifte, die te dien einde kosteloos te bekomen zijn bij den bevoegden «Kreischef» (Kommandant, Abschnittskommandeur).

Voor de angifte geldt de stapel, zooals hij op den proefdag was.

§ 5. — De kantoren en vennootschappen, vermeld in § 4 hebben het recht, se overeenkomstig § 1 aan te geven stapels op te koopen. Zoover geen onderhandsche aankoop, op grond van de overeenkomstig § 6 te berekenen prijzen tot stand komt, mag het Generalgouvernement, Sektion K. R., op voorstel van voormelde kantoren en vennootschappen, de betreffende goederen onteigenen ten bate dier kantoren en vennootschappen.

§ 6. — Bij onderhandschen aankoop dient de prijs, die in België vóór 25 Juli 1914 voor soortgelijke goederen als verkoopprijs van den fabrikant in den handel gold, tot grondslag; bij dezen prijs komt een bijslag van 30 tot 60 %. Voor de onderhands gekochte goederen, is bij de levering voor afval 50 %, voor andere goederen 75 % van den vastgestelden prijs te betalen; het overige bedrag wordt na het onderzoek der goederen voldaan.

In geval de goederen onteigend worden, ontvangt de leveraar een opeischingsbekentenis (Beitreibungsanerkenntnis), waarin hoeveelheid, aard en waarde der goederen zijn aangegeven. De «Reichsentschädigungskommission» beslist overeenkomstig de bestaande grondregels over de schadeloosstelling.

§ 7. — Van den verkoop overeenkomstig § 5, aan de aldaar genoemde kantoren en vennootschappen afgezien, mag voorloopig tot op 15 October 1916 slechts het tiende deel van de aan te geven stapels vervreemd of verwerkt worden. Voor het overige mogen soortgelijke goederen noch vervreemd, noch verwerkt worden; onder verwerken is in den zin van voorschrift inzonderheid te verstaan: het spinnen, twijnen, verwen, weven, breien en vlechten.

§ 8. — De bezitters van overeenkomstig § 1 aan te geven voorwerpen zijn verplicht, deze voorhands te bewaren en met de noodige zorgen te behandelen. Afgezien van de uitzonderingsbepaling van § 7, -ste zin, is elke bezitsverandering van de aan te geven voorwerpen eveneens verboden.

§ 9. — Wie de voorschriften van deze Verordening opzettelijk of uit grove nalatigheid overtreedt, wordt gestraft met ten hoogste 1 jaar gevangenis en met ten hoogste 20.000 mark boete, of met een van beide straffen, zoover de algemeene strafwet geen zwaardere straffen voorziet. Daarenboven kan de verbeurdverklaring der voorwerpen, waarop de strafbare handeling betrekking heeft, ten bate van de in § 4 genoemde kantoren en vennootschappen uitgesproken worden; bij opzettelijke overtredingen van deze Verordening moet de verbeurdverklaring worden uitgesproken.

De poging tot overtreding is strafbaar.

§ 10. — De Duitsche krijgsrechtbanken en krijgsoverheden zijn tot oordeelvellen bevoegd.

§ 11. — De voorschriften van artikelen 5, 6, 7, 8 en 9, lid 1, 2de zin, van deze Verordening zijn niet toepasselijk op goederen, waarvan bewezen kan worden, dat zij op den proefdag, het eigendom waren van de «Commission for Relief in Belgium» of van het Nationaal Hulp- en Voedingskomiteit.

Brussel, den 28n Augustus 1916.

Der Generalgouverneur in Belgien,
Freiherr von Bissing,
Generaloberst.

BOEKHOUDER

Duitsche briefwisselaar welke Vlaamsch kent, voor halve dagen gezocht. Aanbod met bijzonderheden aan dit blad. — F. V. n. 25. 1987

VRAAGT UW WINKELIER:

El Primero

15 CENTIEMEN HET PAKJE
Het gezondste — Het smakelijkste
Het zuiverste

De analyse geeft aan:
«EL PRIMERO» bevat niets anders dan: 1° vetstoffen, 2° vleeschextrakt 3° zetmeelstoffen, 4° zoutstoffen. 1936

Ziekenoppasser

gediplomeerd voor krankzinnigen verzorging en tevens voor gewone zieken, van zeer goede getuigschriften voorzien, vraagt plaats in gesticht, instelling of bij partikulieren.

Te schrijven: A. V. D. B., bureelen van het *Vlaamsche Nieuws*, 44, Roodestraat, Antwerpen.

ZEEPEN

FIJNE, voor TOILET. Merk van vóór den oorlog. 1876
van fr. 3.50 tot 8.50 het dozijn.
Zending van 3 stalen tegen 3 fr.
SOORT MARSEILLE.
vanaf fr 1.50 de kilo.
ZACHTE BRUINE en andere, van af 1 frank de kilo.
Men vraagt agenten-dépôthouders
Zeepziederij AUGUSTE JAMART
94, Bodeghemstraat, Brussel-Zuid

VROEDVROUW

Diploma van 1° klas in Frankrijk en in België
GEWEZEN ASSISTENT-ARTS
MATIGE PRIJZEN
14, MARTELAARSPLAATS, 14, BRUSSEL
Noordstatie, geeft uit in de Nieuwstraat 352

HOOGERE Polytechnische School (1848)
VAN LUIK
Rue Monulphe, 3 en 5, LUIK
Bestuurder: M. L. DEPAIFVE
Doctor in Natuurlijke Wetenschappen en Wiskunde
30 Jaren praktijk
STUDIES & DIPLOMAS van INGENIEUR
Secties van Mekaniek, Elektriciteit, Scheikunde
Suikerindustrie en Werkhuizen
Laboratoria en Werkhuizen
Heropening der leergangen: 17 Oktober 1966

Plaatst uw aankondigingen in «Het Vlaamsche Nieuws», het best ingelicht en meest verspreid dagblad van België.

19, HOPLAND
ECOLE SPECIALE
Levende Talen
5 Frs.
per maand
2 lessen per week
INSTITUT RACHOR
Lge Nieuwstr., 11 (Beurs)
Bijzondere afdeeling voor Jongelieden en Jonge Juffers
STENO-DACTYLOGRAPHIE
BOEKHOUDEN
LEVENDE TALEN
PREPAREZ-VOUS EN QUELQ. MOIS A L'EMPLOI DE COMPTABLE
STENO.
DACTYLOGRAPHIE
LANGUES VIVANTES
Inscriptions ch. jour. Lge rue Neuve, 10 (Bourse) 140

CUBES DE BOUILLON
marque Frascati
qualité extra supér., disponible: 7, rempart St-Georges, Anvers. 1974

JEUNE HOMME
de 30 ans, honnête et sérieux, demande place comme domestique dans hôtel ou maison fermée. Ecrire A. C., bureau journal. 1982

POSTZEGELS
Men koopt postzegels, Kapellelei, 19, te Berchem. Iedere dag van 1 tot 2 1/2 en van 7 tot 8 1/2 Torennur.

TE HUREN
modern kwartier, aan oorlogsprijs: 183, Lozanestraat.

TOEKOMST-BETREKKING
voor de stad Antwerpen wordt geboden aan geintroduceerd vertegenw. bij grossisten om belangr. fabriek te vertegenwoord. van schoensmeer, huiselijke en kuischproducten. Onnoodig zonder geïntroduc. te zijn. Schr. met refe.: Produits Brilla, rue Laminoirs, Jemappes lez Mons. 1983

VROUWEN
de remedie van Dokter CARLOS is, onfeilbaar tegen smarten, onregelmatige en moeilijke
MAANSTONDEN
de doos 10 fr. 1/2 doos 5.50 fr.
— Bestellen opzending tegen postbon —
VOLKSAPOTHEEK
126, Brederodestraat, ANTWERPEN 126

ZOUT
Beste Kwaliteiten:
Fijn-fijn, Half-fijn, Grof,
ook geraffineerd
IN GOEDE WITTE KATOENZAKKEN
EN OF JUTEZAKKEN VAN 50 EN 75 KILOS
PRIJZEN EN STALEN OP AANVRAAG
Te bekomen bij de firma:
Comptoir Maritime Anversois (S. A.)
25, JORDAENSKAAI, 25 1860

MIJNHEEREN!

Laat uwe Kostumen, Pardessus, Jaquetten, Broeken, Vestons, Handschoenen, Hoeden Kravatten, wasschen of verwen in de stoomverwerij
A. VAN WEEREN
93, Mechelsche Steenweg; Kunstlei, 38; Kasteelpleinstraat, 67; Vondelstraat, 9.
Tapijtkloppertij en wasscherij. Rouwzwart in 12 uren. Zeer lage prijzen. 1105

GEDIPLOMEERDE VROEDVROUW
Bescheiden Raadpleg.
Neemt pensionnaires
54, Delescluzestr., 54
BERCHEM 1971

GEHEIME ZIEKTEN
WATERORGANEN
BLAAS-NIEREN
29 JAREN BLIJVAL
De WITTE CAPSULEN van Dr. Davidson genezen radikaal zonder werkverletting, op allen ouderdom en bij beide geslachten, alle ziekten en inflammatiën der waterorganen, Blaas en Nieren, Pisbuisverengingen, Lendepijnen, steen, troebele-, pijnlijke of brandende waters, speen. Noch geene mislukking, zelfs bij de ouderlingen en in de ergste gevallen.
3.00 fr. de doos. Apotheken, 15 rue des Croissades, Brussel; De Beul, 31, Lange Nieuwstraat, en Breedenraedt, Charlottelei, 2, Antwerpen. 81

Roepzaal "MARNIX"
1, TERNINCKSTRAAT, 1
(hoek Kasteelpleinstraat)
Voor den verkoop van MEUBELEN, KUNSTVOORWERPEN, SCHILDERIJEN, enz., wende men zich tot de roepzaal «Marnix».
Bestuurder: J. B. LAMBRECHTS
INKOOP, VERKOOP
VERWISSELING, SCHATTINGEN
Men geeft geld als voorschot 630

Bijzondere Treinen
voor Brussel, des Zondags rijdend
TENTOONSTELLING VAN Sociale Voorzorg
50 o/o Vermindering op den prijs der treinbiljetten
ANTWERPEN - BRUSSEL

8.57 's morgens	Antwerpen	12.21 's avonds
9.36 —	Mechelen	11.41 —
	Vilvoorden	11.27 —
10.07 —	Brussel-Noord	11.10 —

GROOTE HOLLANDSCHE ZEEPZIEDERIJ
75, BODEGHEMSTRAAT, 75, BRUSSEL-ZUID
Eenige fabrikanten van prima luxus-toiletzeep
ROSE PRINTANIERE — HELIOTROOP — VIOLETTE DES BOIS — TOILETSOAP — LA COURONNE — CREME BABY — REX — RITA — BADSOAP, enz.
ZACHTE ZEEPEN te beginnen met fr. 1.25 het kilgr.
ZEEPEN, SOORT SUNLIGHT en MARSEILLE
Aangeteekende opzending van stalen tegen 3 fr.
Koopers in 't groot, agenten-depothouders worden in ieder arrondissement of provincie gevraagd. — Zeer gunstige voorwaarden. 1924

BENZOL
vervangt Naphta en Petrool voor alle gebruiken, voor verlichting, voor moteurs en automobielen, en voor reiniging.
BENZOL
is te verkrijgen bij: LUD. LOEWENSTEIN
236, LOOIBROEKSTRAAT, (recht over statie Dam) ANTWERPEN
BENZOL
brandt in alle petroollampen, voorzien van eenen bijzonderen bek, hierboven verkrijgbaar. 1980

HET VLAAMSCHE NIEUWS is te bekomen te Diest, bij Henri Juchtmans, St-Jansstraat.

Plaatst uw aankondigingen in «Het Vlaamsche Nieuws», het best ingelicht en meest verspreid dagblad van België.

50 MINDERBROEDERSRUI 50
Centraal Wisselkantoor
Bijkantoor ROOSENDAEL, Brugstraat, 8
GEEFT DE HOOGSTE KOERS VOOR ALLE BETAALBARE **COUPONS**
COUPONS CEDULAS vervallende Sept., Oct. 1916 worden reeds uitbetaald.
Koopt alle titels, loten, aktiën en obligatiën tegen de hoogste prijzen, alsook vreemd geld
50, MINDERBROEDERSRUI, 50, ANTWERPEN
EIGENAARSKAS Coupons en Obligatiën inlichtingen.

Mengelwerk van «Het Vlaamsche Nieuws» 57

Zijn Doorluchtigheidje

door

Fritz REUTER

Ziezoo, nu is de geschiedenis eigenlijk tot een goed slot gekomen; maar met een verhaal is het al precies zooals met de rekeningen op Nieuwjaar, als men bij zich zelf denkt: «Ziezoo, nu heb ik alles behoorlijk afbetaald», dan komen daar nog de torenwachter, de klepperman en de schoorsteenveger aan.

Voor mijn schoorsteenveger in dit verhaal heb ik een zeer voornaam heer uitgezocht, namelijk Frederik Frans, den hertog van Schwerin, in hoogst eigen persoon.

Frederik Frans was, nadat Zijn Doorluchtigheid zich te bed had begeven, voor het raam gaan zitten en had eveneens het gejoel en gejubel voor den «Raadskelder» mede aangezien. Nu, het ging hem geen zier anders, dan alle vorsten, die op reis zijn, hij had ook niet veel te doen, en de bijzondere soort van saken, die Zijn Doorluchtigheid van Strelitz in zijn angst voor het onweer in zijn cabinet te beredderen had, waren nu juist niet van dien aard, dat hij er veel behagen in kon scheppen; en de hovelingen van Zijn Doorluchtigheid waren ook van dien aard, dat ze mij doen denken aan het geval, dat ik bij een schoenmaker heel gemakkelijk kalfsleeren laarzen besteld heb, en dat de schoenmaker mij naderhand laarzen van vetleer brengt, die me zóó op mijn likdoorns drukken, dat ik zelfs ontevreden word met onze Duitsche toestanden.

Toen dacht Frederik Frans bij zich zelf: waarom zal ik mij hier nu veel afgeven met vetleeren hovelingen en met de likdoorns van Zijn Doorluchtigheid? Laat ik liever het een of ander pretje zoeken, zoodat ik pleizier kan hebben, en hij trok naar den overkant, naar den «Raadskelder», en daar vond hij het pretje, zoodat hij pleizier hebben kon.

Toen hij de gelagkamer binnentrad, kwam juffrouw Schult hem tegen het lijf geloopen en riep:

— Hoera! De hertog van Schwerin! En Doorluchtigheid, u zijt de man, die Stientje en Halsband... u zijt de man, die den conrector en Doortje, en u zijt de man, die den mallen advocaat en den hofraad en mijn Christiaan en mij...

— Moeder, riep Christiaan Schult er tusschen en hield zijn hand voor haar mond, uw mond zal nog met u wegloopen. — Neem mij niet kwalijk, Doorluchtigheid, maar ik heb u vanmorgen niet gekend.

Daar kwam de hofraad met zijn verloofde aangezet om hem te begroeten, en Kunst kwam weder met zijn reuzenbokaal aandragen, en de conrector kwam met zijn Doortje en won spreken, maar de hertog voorkwam hem door te zeggen:

— Ik heb u vanmorgen al gezien, mijnheer, en gij zijt bijzonder in mijn smaak gevallen, zoudt gij de rectorsplaats aan het «Fridericianum» in Schwerin willen bekleeden?

De goede conrector maakte een diepe buiging en zeide:

— Te veel eer voor mij, heer! Maar onze school hier in Brandenburg is een stadsschool en toen ik nog jong was en weinig te beteekenen had heeft de magistraat mij hier benoemd, en de magistraat heeft mij altijd best behandeld — dat is te zeggen, zij geven mij altijd mijn geld te laat — en die domme jongens — bij voorbeeld: Paul Zarnewitz — die doen iemands bloe dsoms koken — maar, heer, deze domme jongens zijn een stuk van mijn leven, en hier, ziet u, dit is mijn Doortje, en zij is in Brandenburg geboren en met hart en ziel aan Brandenburg gehecht. — Neem het mij niet kwalijk, wanneer ik liever hier blijf, want Doortje zou slecht in den vreemde kunnen aarden.

— Dat is alles waar, zei Frederik Frans en wilde er wat bijvoegen, maar de oude kuiper Holz viel hem zeer eerbiedig in de rede:

— Doorluchtigheid van Schwerin, ik heb vanmorgen al de groote genade gehad van met u te praten; met uw verlof, dit is mijn familie, dit is mijn conrectorsvrouw, en dat is mijn hardloopersvrouw, en dit zeggende stelde hij zijn dochters voor, even plechtig als de oude scheepskapitein Stijpmann te Stralsund, toen hij met den kroonprins van Pruisen, den lateren koning Frederik Wilhelm IV, door de straten van Stralsund ging en, naar een balkon op de derde verdieping wijzend, zeide:

— Koninklijke Hoogheid, mijn drie dochters!

Frederik Frans schonk niet bijster veel aandacht aan de praatjes van den kuiper en ging in gepeins naar den hardlooper en zijn meisje en vroeg hun:

— Wel, wat zal het nu met u geven!

— Doorluchtigheid, antwoordde Wilhelm Halsband, ik heb het kuipersvak al vroeger in het geheim bij mijn aanstaanden schoonvader geleerd; en nu moet ik zien, als gezel in het gilde te komen; en dan moet ik drie jaren reizen.

— Poe! riep Frederik Frans, dat is toch een te ver verschiet.

Stientje zette bij die woorden een allertreurigst gezicht, en haar vader zei:

— Doorluchtigheid van Schwerin, hij is een flink kuiper, hij maakt een groot vat en een groote moutknip zonder een enkele hiee tusschen de duigen te leggen; maar als hij geen «disperatie» krijgt, moet hij op 't ambacht reizen.

— Nu ouwe, zei de hertog, wij zullen eens kijken, of wij bij onzen welbeminden neef geen dispensatie voor uw disperatie kunnen verkrijgen. Tot morgen blijf ik nog hier, en vanavond krijgt ge antwoord. — En nu beste, vaarwel! — e nhij gaf Stientje en Doortje een hand — en weest nu maar vergenoegd!

Met deze woorden ging hij weg en Kunst barstte uit met: «Hoera! Leve de hertog van Schwerin!» en allen riepen: «Hoera! — Lang zal hij leven!» en de muzikanten speelden er bij, en toen alles weer stil geworden was, riep Kunst:

— Ja, kindertjes, nu moeten wij eens recht veel pleizier hebben!

— Dat hebben we al, Kunst, zei Doortje op stelligen toon, of dacht ge misschien het stukje van den laatsten Kerstavond nog eens te vertoonen? Neen, zeker niet, zei ze, en nam den arm van haar conrector, gij gaat nu mee!

Dit zeggende ging zij met hem de deur uit, de andere drie paren volgden hun voorbeeld, en juffrouw Schult met haar Christiaan en den ouden kuiper sloten de trein.

Frederik Frans stond weer uit het raam van het paleis te kijken, en toen hij den stoet over de Markt zag trekken, zei hij, zoo in zijn hart verheugd, tot zich zelf:

— Ja zeker, het is wèl een gezegende dag voor verlovingen geweest! — Nu nog de dispensatie voor den hardlooper!

Ieder ging naar zijn eigen huis, alleen de hardlooper en Stientje en de oude kuiper gingen mee naar den conrector, en toen de brave man in zijn kamer kwam, trok hij zijn Zondagsche jas uit om die te sparen en ging in de hemdsmouwen voor zijn kleine kamerorgel zitten, terwijl hij met forsche stem aanhief:

«Onzen ingang zeegene God;
Onzen uitgang tevens!»

En allen zongen mee, en toen het lied uit was, waren zij allen stil.

En ik zing het lied ook mee, en zwijg nu ook stil.

KINDE.